

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 31 (7036)

● Ceturtdiena, 2000. gada 16. marts

● Cena Ls 0,22

*„Nekad netiek
melots tik daudz,
kā pirms vēlēša-
nām, kara laikā
un pēc medībām.»
O. Bismarks*

Izziņas

● 15. martā Preiļus apmeklēja Baltkrievijas Republikas ģenerālā konsulāta Daugavpili konsuls Aleksandrs Konckis (ceturtais no kreisās) un vicekonsuls Vladimirs Novickis (otrais no kreisās), kā arī ģenerālā konsulāta darbinieki. Preiļu pilsētas domē notika saruna ar rajona padomes, pilsētas domes un vairāku sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem. Konsuls Aleksandrs Konckis informēja, ka līdzīgas vizītes, kuru laikā būs organizētas tikšanās ar pilsētas un rajona iedzīvotājiem, notiks regulāri. Tuvākajā laikā konsulāts piedāvās Preiļu un apkārtnes iedzīvotājiem iespējas šeit arī nokārtot vīzas braucieniem uz Baltkrieviju, vairs nebūs jāmēro ceļš uz Daugavpili un atpakaļ. Baltkrievu viesi apmeklēja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeju, iegriezās veikalā, kurā tirgo Baltkrievijā ražotas preces. Foto: J.Silickis

Vai skolotāju alga ir palielināta?

Līvija Rancāne

Ir marts, un pedagogi varbūt var pirkt lielākus maciņus, jo beidzot viņi ir sagaidījuši solīto algas paaugstinājumu. Tomēr pašlaik rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis par algu paaugstinājumu izsakās visai skeptiski:

— Pagaidām rajonam paredzētā nauda, kas domāta pedagogu darba algas palielināšanai, ir nepietiekama. Pietrūkst 61 tūkstotis latu. Kā šāda situācija izveidojusies? Valstī, apzinoties, ka skolotājiem algu paaugstināšanai var iedot ne mazāk ne vairāk kā 85 miljonus, tika uzskaitīti visi skolotāji atbilstoši viņu darba stāžam un izglītībai. Algu pielikums tika pakārtots piešķirtajai summai. Būtu loģiski, ja arī rajoni naudu saņemtu pēc šādiem aprēķiniem — atbilstoši pedagogu likmju skaitam, stāžam un izglītībai. Taču kaut kādās instancēs tika izdarīts interesants gājiens. Šī summa tika izdalīta ar kopējo valsts skolēnu skaitu, iegūstot uz vienu skolēnu nosacīto pedagogu algas palielinājumu. Pēc tam katrā rajonā esošo skolēnu skaits pareizināts ar šo skaitli. Rezultātā tie rajoni, kuros ir mazkomplekta skolas, ieguva daudz mazāk naudas nekā būtu nepieciešams, ja šī summa tiktu piešķirta atbilstoši pedagogu likmju skaitam. Tie rajoni, kuros skolēnu skaits ir lielāks, klusē un varbūt arī priecājas, jo ir piešķirta lielāka summa un varbūt pat paliek rezervē. Pierobežas un Latgales rajoni kļūst par zaudētājiem.

Mēs, Latgales reģiona izglītības pārvalžu darbinieki, savas pretenzijas esam darījuši zināmas Izglītības un zinātnes ministrijai, un ir cerības, ka finansu sadalīšanas sistēma tiks pārskatīta. Ministrijā saņemām pārmetumu, ka skolu valdes un izglītības pārvaldes šādu sadales mehānismu ir akceptējušas. Ar visu atbildību varu pateikt, ka šo projektu vai algu pielikuma sadales mehānismu neviens ar rajonu izglītības vadošajiem darbiniekiem nav apspriedis.

Izglītības un zinātnes ministrs Māris Vītols ir informēts par situāciju un ļoti ceru, ka uzskata to par aprēķinu kļūdu un ka situācija tiks izlabota. Kaut gan tas nav tik vienkārši, jo Ministru kabineta noteikumi ar pielikumiem un paredzētajām naudas summām ir visiem izsūtīti. Izmaiņas prasīs laiku, un līdz ar to esam nonākuši gandrīz vai bezizejas stāvoklī. Nav konkrēti zināms, kāda būs Preiļu rajona skolotāju algu palielinājumam piešķirtā summa. Arī rajona pedagogu algām nepieciešamā summa šogad piešķirta par 18 tūkstotiem mazāka nekā pagājušajā gadā.

Uz konkrētu jautājumu, vai rajona pedagogi par martu tomēr saņems paaugstinātu algu, Andrejs Zagorskis atbildēja:

— Mēs nedrīkstam tarifu sarakstā rakstīt summu, kuras mums nav. Protams, ja algu palielinājuma summas sadales mehānisms netiks izmainīts, mēs varam riskēt un katram pedagogam viņa algas palielinājumu tomēr tarifu sarakstā ierakstīt. Bet tādā gadījumā, jau, sākot no septembra, būs jāiztiek ar stipri vien mazāku summu. Ko tas nozīmē? Ja pat ta-

gad skolām jāsamazina finansējums un jāmeklē iekšējās rezerves un līdz ar to varbūt vajadzēs atteikties no pagarināto dienas grupu skolotāju un internāta audzinātāju finansēšanas. Bez tam esam pārēkinājuši, ka jaunajā mācību gadā palielināsies klašu komplektu skaits, jo paredzams liels pirmo klašu skaits.

Neņemot neko prognozēt, jo ļoti ceru, ka līdz tam brīdim, kad būs jāsaņem alga par martu, šis algu palielinājuma sadales mehānisms tiks sakārtots. Ja nē, izglītības pārvalde par šo situāciju informēs rajona padomi, un nāksies pieņemt atbilstošu lēmumu. Pašlaik vēstule aizsūtīta izglītības ministram, kā arī Izglītības un zinātnes ministrijas Finanšu departamentam. Viņi pilnībā atzīst, ka rajonam iedotā summa, rēķinot uz skolēnu skaitu, ir mazāka nekā tādā gadījumā, ja nauda tiktu dota atbilstoši pedagogu likmju skaitam, stāžam un izglītībai.

Par kurioziem ministrijas darba stilā liecina tas, ka, pa faksu saņemot ziņas no rajoniem par skolotāju skaitu un likmēm, no Preiļiem sūtīta faksa otrā daļa pieskaitīta pie cita rajona sniegtajām ziņām. Šādiem kurioziem diemžēl ir ļoti smagas finansiālās sekas.

Kā stāstīja Andrejs Zagorskis, kurš nesen atgriezies no pieredzes brauciena uz Igauniju, šajā valstī apmaksas sistēma ir ļoti vienkārša. Valsts atzīst, ka mazās skolas tai ir vajadzīgas. Finansējums ir paredzēts uz vienu skolēnu, taču tiek piemērots koeficients. Mazskaitlīgās skolās šis koeficients ir augstāks. Valsts rūpējas, lai mazās skolas var pastāvēt.

■ Kā «Novadnieks» jau informēja, pagājušajā nedēļā Preiļu rajona padomes vadība Rīgā tikās ar Valsts obligātās veselības apdrošināšanas aģentūras direktori Ināru Bluķi. Rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore pastāstīja, ka aģentūras direktore bijusi visai izbrīnīta par konflikta situāciju Preiļu rajona veselības aprūpes iestādēs, ieklausījies problēmās un atzinusi, ka Daugavas slimokase nepareizi mēdžējot līdzekļus, dalot tos, kā saka, uz galviņām. Aģentūras rīcībā nekādas papildus naudas nebūs, tāpēc esošie līdzekļi jāizmanto racionāli. A. Pastore informēja, ka pēc rajona padomes iniciatīvas Preiļos tiks sasaukta Daugavas slimokases valdes sēde, par ko pieņemts arī attiecīgs padomes lēmums.

■ Preiļu rajona padomes darbinieki sākuši veidot jaunu un plašu mājas lapu internetā. Tajā būs lasāma un skatāma informācija par visām rajona padomes iestādēm. Mājas lapa tiek veidota tā, lai katrs materiāls izraisītu interesi par nākamo, tā daudzpusīgi iepazīstot visu rajonu. Rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore plāno, ka mēneša laikā šis apjomīgais darbs būs galā.

L. Kirillova

■ Pavasaris ir aktīvas darbības laiks arī Līvānu labiekārtošanas iecirkņa darbiniekiem. Šajās dienās regulāri tiek veikti veco un bojāto koku izzāģēšanas darbi, pastāstīja Līvānu labiekārtošanas iecirkņa speciāliste Rasma Vasiļjeva. 14. martā kopīgi ar Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas vadītāju Solveigu Mazjāni tika rīkots izbaukuma reids, lai apsekotu zaļās zonas stāvokli Līvānu pilsētā. Īpaši aizsargājamu un retu koku eksemplāru pilsētā nav, taču regulāri tiek pielaboti koku vainagi, avārijas koki nozāģēti. Rasma Vasiļjeva sacīja, ka daudz pilsētā ir nekoptu koku, taču labiekārtošanas darbi Līvānos, tāpat kā citās pašvaldībās, ir atkarīgi no finansiālajām iespējām.

■ Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas vadītāja un vecākā inspektore Solveiga Mazjāne «Novadniekam» pastāstīja, ka no 1. marta trīs rajonā strādājošie vides valsts inspektori ir atbildīgi katrs par savu rajona teritorijas daļu, kurā kontrolēs visus ar vidi saistītos jautājumus — ekosistēmas, dzeramā ūdens stāvokli un kanalizācijas un attīrīšanas iekārtu darbību atbilstoši vides prasībām, kā arī ar attīrības plānošanu saistītos jautājumus, piemēram, ģenerālplāna tehnisko noteikumu izstrādi, kas tagad tiek veikta Līvānu novadā. Vides aizsardzības pasākumu ieviešanu pagastos inspektori kontrolē divreiz gadā, pašvaldībās, kur attīrīšanas iekārtas strādā ar lielākām jaudām, kontroli veic četrceturksnīgā. Rajona pilsētu attīrīšanas iekārtu stāvokli pārbauda ik pēc diviem mēnešiem.

G. Kraukle

■ Preiļu Valsts ģimnāzijā notiek projektu nedēļa. Katru dienu kāda kursa audzēkņi prezentē savus projektus. Tēmas varēja izvēlēties jau mācību gada sākumā. Bez tam katram ģimnāzijas audzēkņim ir jāuzraksta četras recenzijas pēc noteikta parauga par tiem projektiem, ko viņš uzskata par labākajiem.

L. Rancāne

Nacionālās ziņas

Vai nākotnē būs internātskolas?

Nesen valdībā pieņemtais izglītības reformu plāns vēlējis apstiprināt vispārējā izglītības likuma pārejas noteikumus paredzēto internātskolu nodošanu pašvaldību finansiālā gādībā jau nākamajā gadumā. Internātskolas ir 2-3 reizes dārgākas nekā vispārīgizglītojošās skolas. Viena internātskolas audzēkņa uzturēšana izmaksā 800-1000 latu gadā, kamēr vienam vispārīgizglītojošās skolas bērnam jāatvēr vien 240-360 latu gadā. Turpmāk no valsts pašvaldību izlīdzināšanas fondā tiks ieskaitīta nauda tikai bērnu uzturēšanai. Valstī ir 17 internātskolas, kurās mācās 3602 audzēkņi. No viņiem 200 ir bērni. Pēc izglītības un zinātnes ministrijas datiem mūsu rajona Aglonas internātgimnāzijā bērni nemācās, bez vecāku apgādības palikušie bērni ir 33, bet no maznodrošinātajām vai nelabvēlīgajām ģimenēm gimnāziju apmeklē 33 audzēkņi.

Ministriju darbinieki dzēš gumijām un pildspalvām iztērē tūkstošus

Skolotāji mūsu valstī kancelejas preces pērk no savasniecīgās aldiņas, taču ministriju ierēdņus un deputātus šim nolūkam dāsnī apgādā no valsts budžeta. Visvairāk — 164 lati uz vienu ierēdni — paredzēti Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, tikai nedaudz mazāk Ārlietu un Izglītības un zinātnes ministrijā. Saeimas deputātam mēnesī kancelejas preču iegādei tiek atvēlēti 40 lati. Trijos mēnešos viens deputāts kancelejas piederumiem iztērē tik daudz, cik visam gadam atvēlēts vienai lauku pamatskolai. Tai pašā laikā Izglītības un zinātnes ministrijai budžeta sadaļā «kancelejas preces un mazvērtīgais inventārs» šogad paredzēti 25 tūkstoši latu, pērn — 24,6 tūkstoši latu. Un tā katrā ministrijā šī summa nav mazāka par desmit tūkstošiem latu. Ja valsts taupītu naudu, varbūt tās pietiktu gan skolu remontiem, gan skolotāju algām, gan bibliotēkas celtniecībai.

Latvija atteiksies no darba grāmatinām

Latvijā strādājošie drīzumā varēs atteikties no darba grāmatinām — šādu konceptuālu lēmumu pieņēmusi valdība. Šī un citas darbinieku un darba devēju attiecības, tiesības un pienākumi noteikti jaunajā Darba likumā, ko akceptējis Ministru kabinets. Līdz ar jauno likumu, kas, paredzams, stāsies spēkā 2001. gadā, darbiniekiem saglabāsies tikai noslēgtie darba līgumi.

Varētu samazināties slimnicu skaits

Tā prognozē labklājības ministrs Roberts Jurdzins un paredz, ka nākotnē Rīgā un visā Latvijā slimnicu skaitam būtu jāsamazinās apmēram par trešdaļu, ziņo LETA. Mazās slimnīcas varētu pārveidot par sociālās aprūpes mājām, bet pacientu ārstēšana notiktu lielajās rajonu slimnīcās. Iespējams, jau nākošgad sāksies stacionāru optimizācija, kas paredz vairākas ģeogrāfiski tuvu esošas slimnīcas apvienot zem vienas juridiskās personas nosaukuma.

Atkal esam pirmie

Mūsu valstī ir pasaulē visaugstākais saslimstības līmenis ar difteriju un vislielākā mirstība ar šo slimību. Pēdējos sešos gados miris 81 cilvēks, no tiem deviņi bērni. Nacionālās vides veselības centra Infekcijas slimību epidemioloģiskās analīzes sektora vadītāja Aija Griškēviča informē, ka laikā no 1993. līdz 1999. gadam Latvijā reģistrēti 933 difterijas slimnieki. Gan saslimušo, gan mirušo visvairāk ir vecumā no 39 līdz 59 gadiem. Visefektīvāk no slimības aizsargā potēšanās, Latvijā par difterijas potēm nav jāmaksā.

Samazinās uzticība tiesai un policijai

Sabiedrības uzticību februārī visvairāk ir zaudējusi tiesa un policija, bet reitings ievērojami pieaudzis Saeimai, liecina «Latvijas fakti» aptauja. Valsts prezidente, intervijā Latvijas radio pauda uzskatu, ka par šo sliktu reputāciju ir atbildīgi paši tiesu varas pārstāvji, tādēļ tieši tiesnešiem un Tieslietu ministrijai jāpieņem priekšlikumi situācijas uzlabošanai, nevis jākonstatē tiesiskais nihilisms. (Red. piebilde. **Nihilisms** — vispārpieņemto morāles normu, eksistences jēgas, progresa nolīgums.)

Ziņas sagatavoja T. Elste

Prezidente: trūkst diskusiju par Latvijas Nacionālo bibliotēku

Tamāra Elste

Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, Valsts prezidentes kancelejas vadītājs Mārtiņš Bondars, prezidentes padomnieki piektdien, 10. martā, Rīgā tikās ar rajonu laikrakstu žurnālistiem.

Tikšanās laikā prezidente atzina, ka ik dienas viņai jāreaģē uz tik atšķirīgām un daudzām lietām, ka grūti izšķirties, par ko stāstīt, tāpēc mudināja žurnālistus uzdot jautājumus.

Par Latvijas Nacionālo bibliotēku

Žurnālistus interesēja prezidentes viedoklis par valdības nodomu celt bibliotēku, liekot par to maksāt katram elektroenerģijas patērētājam. Viņa atzina, ka bibliotēka ir dzīves nepieciešamība, ka pašreizējais tās stāvoklis ir zem katras kritikas, bet demokrātijas pirmais balsts ir pieeja informācijai. «Nacionālā bibliotēka mums vajadzīga kā elpot gaisu, kā dzert ūdeni,» viņa sacīja un piebilda — JUNESCO ir vienbalsīgi atbalstījis LNB, gatavs sniegt ilgtermiņa atbalstu ar zemiem procentiem, un kā gan mēs skatītos pasaulei acīs, ja paši nepakustinātu ne pirksta?

Jautājums — kur rast līdzekļus — jārisina izpildvarai. Un iedzīvotājiem par to ir jādiskutē. Par valdības lēmumu iekasēt naudu no katra elektroenerģijas patērētāja V. Vīķe-Freiberga sacīja: «Būtu labāk, ja debates būtu notikušas pirms tam, arī es nebiju iepriekš konsultēta un esmu līdzīgās pozīcijās kā jūs. Elektriķi ir dzīvības sula, un šis netiešais nodoklis būs smaga nasta uzņēmējdarbībai, televīzijai, radio utt. Tas mani raizē.» Ir nepieciešams, lai mēs katrs savu iespēju robežās atbalstītu bibliotēkas celtniecību, varbūt labāks variants ir netiešais nodoklis alkoholam, spēļu automātiem, sacīja prezidente.

Par vēstulēm un dzīvi laukos

Valsts prezidentes kanceleja saņēma arvien vairāk vēstuli. Šī gada janvārī — 692, februārī — 787, pastāstīja prezidentes padomniece juridiskajos jautājumos Sandra Kukule. Tikai retā vēstule nonāk līdz prezidentei, ar tām strādā, gatavo atbildes, vai arī pārsūta uz attiecīgo institūciju kancelejas darbinieki. Prezidente saņēma atklātās vēstules no kolektīviem, organizācijām, arī tās fizisko personu vēstules, kas pauž ko sevišķi aktuālu un svarīgu. Pati prezidente atzina, ka viņu apbēdinot, ka tik daudziem cilvēkiem vairs nav nekur citur griezties, ka jāraksta viņai. «Vēstuļu lielais skaits ir sliktā zīme par to, kādi ir apstākļi valstī un kādas ir neatrisinātās problēmas, ar kurām ļaudīm ir jāsaprotas.» Prezidente atzina, ka viņas rokās nav tādu instrumentu, lai tās atrisinātu, viņa var vien kārtējo reizi virzīt vēstules uz tām instancēm, kuru pienākums būtu šo darbu padarīt, un interesēties, kas paveikts.

Padomniece minēja, ka visvairāk ir vēstuļu par pensijas, privatizācijas, bēr-

«Neesmu vēl sastapusi Latvijā to cilvēku, par kuru nevienam citam nebūtu nekas sliktā sakāms. Nu es staigāju apkārt ar savu laternu kā Diogens, to meklējama,» sacīja prezidente.

nu tiesību aizsardzības jautājumiem, no zemiekiem par nesāņemto atlīdzību par nodoto produkciju, tiek lūgta materiālā palīdzība, raksta par valsts institūciju darbību, reģionālo reformu, ir arī pārdomu un ieteikumu vēstules.

Lielais daudzums vēstuļu (1999. gadā to bija 7000) prezidentei, kurās skartas sociālās netaisnības problēmas, ierēdņu nekompetence un neizdarība, lūgumi pēc materiālās palīdzības liecina tikai par to, ka izpildvara dažādās Latvijas vietās ir tiešām vāja. Cilvēki prezidenti uztver kā vienīgo un pēdējo iespējamo glābiņu.

Pie varas esošie pašu bērni vien ir

Lūgta salīdzināt demokrātiju Amerikā un Latvijā, prezidente sacīja, ka demokrātiskā valstī visiem ir vienādas tiesības piedalīties valsts dzīvē ar saviem spriedumiem, lēmumiem un vara tiek deleģēta no apakšas uz augšu. Ir jābūt arī atgriezeniskai saiknei starp tiem, kas valda, un tiem, kurus šie pieņemtie lēmumi skar.

Demokrātiskā valstī pēc iespējas plašāks iedzīvotāju loks izdara pēc iespējas lielāku iespaidu uz lēmumiem, kas ietekmē šo cilvēku dzīvi.

Kritika Saeimai un valdībai tiek izteikta nepārtraukti. Līdz šim Latvijā nav rasti tādi tautas priekšstāvji, kuriem var uzticēties. Bet, lai izaudzinātu tādus cilvēkus, ir nepieciešams vispārējs sabiedrības klimats un vispārpieņemta izpratne par ētiskām vērtībām sabiedrībā. «Tie cilvēki, ko ievēlam, ir mūsu dēli un meitas, tie nav atsūtīti nez no kurienes.» Ja vēlamies veidot labāku sabiedrību, nevaram visu atbildību uzvelt tikai valdības pleciem. Kur garantija, ka tie, kas būs nākamie, būs labāki nekā iepriekšējie, ja nebūsim viņus izaudzinājuši, vaicāja V. Vīķe-Freiberga.

Saasināt uzmanību uz neizdarīto

Valsts prezidente Ritē (Jēkabpils rajons) dzimušo trīnīšu vecākiem nosūtījusi naudu. Uz jautājumu, kāpēc viņa to darīja un vai ar savu rīcību nav atbalstījusi ierēdņu neizdarību, prezidente atbildēja: «Psiholoģiski nepareizi rīkojos, zinu. Taču ar šo piemēru gribēju saasināt uzmanību uz ierēdņu neizdarību. Ierēdnim ir pienākums padomāt par sekām, padomāt par cilvēkiem. Ierēdņu neizdarības dēļ nevar ciest indivīds.»

Prezidente uzskata, ka sociāli ekonomiskā situācija Latvijā mūsu tautas izdzīvošanai ir ļoti nelabvēlīga. Viņas lielākā vēlēšanās — kaut Latvijā būtu darbs, darba vietas, lai laukos rastos alternatīvi darbības veidi, lai cilvēki par savu darbu saņemtu pienācīgu atalgojumu. Visvairāk cilvēkiem ir vajadzīga stabilitātes izjūta, perspektīvas cerības.

Ļoti lielu gandarījumu prezidentei dodot tikšanās ar ļaudīm. Vislielākais prieks esot, sastopoties ar bērniem. Viņi ir atvērti, viņos ir cerība. «Man ļoti gribētos, lai bērni uzaug ar lepmumu un mīlestību pret savu Latviju,» saka Valsts prezidente.

Par savu komandu

Atbildot uz jautājumu par saviem padomniekiem, kas tikuši mainīti, un savu komandu, prezidente bija lakoniska, teikdama, ka atnākusi šajā darbā strādāt viena, bez komandas, un teikusi, ka ir gatava sadarboties ar iepriekšējā valsts prezidenta komandu. Kad darbu uzsāka jaunais kancelejas vadītājs, viņš arī sācis meklēt piemērotus cilvēkus. «Neesmu vēl sastapusi Latvijā to cilvēku, par kuru nevienam citam nebūtu nekas sliktā sakāms. Nu es staigāju apkārt ar savu laternu kā Diogens, to meklējama,» sacīja prezidente.

Akcija vidusskolēniem «1+1»

Sorosa fonds — Latvija, Eiropas informācijas un dokumentācijas centrs, Eiropas Cilvēktiesību tiesa un r/s «Labvakar» rīko akciju vidusskolēniem «1+1». Tās mērķis ir veicināt skolu jauniešu interesi par Eiropas Cilvēktiesību Konvenciju, Eiropas Cilvēktiesību tiesu un cilvēktiesībām kopumā. Tās pamatā ir televīzijas raidījumu «1+1» cikls, kurš sāksies LTV 1 kanālā 18. martā. Akcijas gaitā 10.-12. klašu skolēniem nepiecie-

šams izlasīt Eiropas cilvēktiesību konvenciju (<http://www.cocidriga.lv/tulkojumi/5.htm>) un, pamatojoties uz to, uzrakstīt apercējumu par to, kuras no Eiropas Cilvēktiesību deklarācijā aplūkotojām cilvēktiesību nozarēm šobrīd ir aktuālas Latvijā. Atbildes jāiesūta līdz 30. aprīlim. Esejas apjoms — ne vairāk par 1200 vārdiem latviešu vai krievu valodā. Darbs jāiesūta uz r/s «Labvakar» Zaķusalas krastmalā 3, LV 1509, Rīgā, ar norā-

di «Akcijai 1+1». Akcijas noteikumus var saņemt arī EP Informācijas un dokumentācijas centrā Kr.Barona ielā 14, Rīgā, Nacionālās bibliotēkas 3. stāvā un Valsts Cilvēktiesību biroja Elizabetes ielā 65 - 12, 4. stāvā.

Žūrija labāko 25 darbu autorus aicinās uz noslēguma pasākumu, kurā notiks viktorīna. Uzvarētājus gaida brauciens uz Strasbūru.

Sagatavoja L.Rancāne

■ Ceturtdienas intervija

Divas meitas mātei. Un trešā — dziesma

Līvija Rancāne

— Vai bērības atmiņas ir skaistas?

— N. Man patīk aplūkot bērnodarza bildes. Es atklāju, ka tie cilvēki, ar kuriem sastopos kā ar pieaugušiem, reizē ar mani ir gājuši bērnodarzā. Manas bērības atmiņas patiešām ir skaistas un saulainas. Pēc Preiļiem mēs dzīvojam Ilūkstē, kur ir pasakaina daba, tagadējā «Mažā Siguldiņa» patiesībā ir mūsu bērības mežs un takas.

— L. Atceros, kā ar savu draugu, abi apmēram trīs gadu vecumā, aizgājām izstaigāt visas tās takas, ko parasti staigājām ar ģimeni, līdz ezeram. Cik uztraukumu bija pieaugušajiem, mūs meklējot. Man nācās uzturēties diennaktis bērnodarzā, kas man ļoti nepatika. Vienreiz pierunāju audzinātāju aizvest mani atpakaļ uz mājām. Pēc tam man iepatikās. Es visos svētkos dziedāju uz skatuves, vienmēr biju Sniegbaltīte. Reiz atnāca viens onkulis, pārbaudīja balstiņas un teica, jā, šī meitene varētu mācīties mūziku. Piecu gadu vecumā sāku apgūt vijolspēli. Tagad, kad pati mācu mūziku, zinu, ka visiem bērniem ir tāds krīzes periods, kaut kad ap piekto klasi, kad gribas pamest mūzikas mācīšanos, jo redzi, ka visi citi bērni var darīt kaut ko citu, bet tev jāvelkas uz mūzikas skolu. Ar mani bija tāpat. Bet tēvs stingri teica, nu, nē, ja esi iesākusi, tad ir jāpabeidz. Vēlāk es gan apzinājos, ka par izcilu vijolnieci nekļūšu, bet augstāko mūzikas izglītību tomēr vēlējos iegūt.

— N. Mūsu vecāki kopš jaunības ir dziedājuši koros, sieviešu un vīru ansambļos, dejujuši deju kolektīvos un vispār ir bijuši ļoti aktīvi. Piedalījušies dziesmu svētkos un dažādos pasākumos. Mēs pie tā pieradām kopš bērības, un tagad savu dzīvi nevaram iedomāties bez sabiedriskas aktivitātes, bez iesaistīšanās pilsētas kultūras dzīvē. Tas ir dabiski kā gaiss. Kad lauku mājās pie vecākiem sapulcējās kaimiņi, radi, mēs ļoti bieži dziedam.

— Jūs abas esat pedagoģes. Vai patīk šis darbs?

— N. Studiju laikā bija visādas fantāzijas, arī par arheoloģiju. Bet pēc sadales nokļuva skolā. Sākumā drusciņ baidījās, bet, kad iestrādājos, iepatikās. Man dod gandarījumu, ka varu kādam iemācīt domāt, saprast apkārtējo pasauli, saskatīt likumsakarības. Vēsture ir gan nepateicīga, gan pateicīga priekšmets. Galvenās lietas vēsturē pārtaisīt nevar, likumsakarības ir vienas un tās pašas. Taču dažādos laikos tā tiek dažādi traktēta. Daudzas lietas, ko mācījāmies kā vajadzīgas, vēlāk nācās atmest. Tomēr vēstures un filozofijas fakultātei esmu pateicīga par to, ka esmu ieguvusi ļoti labu akadēmisko izglītību. Mūs mācīja gudri un talantīgi pasniedzēji, kas mācēja pateikt arī starp rindām. Zināšanu lielākais apjoms man noder joprojām.

Bez tam mana aizraušanās ir mākslas vēsture, kā arī filozofija. Tās palīdz saprast dzīvi dziļākās būtības līmenī, uz daudzām lietām spēt paskatīties no augšas, saskatīt sakarības.

— L. Man vienmēr ir it kā nedaudz žēl to skolotāju, kam jāstājas lielas klases priekšā un jāmēģina strādāt ar visiem. Mūzikas skolā darbs ir individuāls. Taču būtība ir tā pati. Tu esi pieaugušais, kas bērnam māca kaut ko saprast, izjust. Es vairāk strādāju ar emocijām — konkrēti ar šo bērnu un konkrēti šajā situācijā. Un apbrīnoju bērnus, ka viņi izvēlas un nāk mācīties mūziku. Tomēr es necenšos savus audzēkņus pierunāt tālākām mūzikas studijām. Tas nebūtu ētiski no manas puses, jo es pietiekoši labi zinu, cik mū-

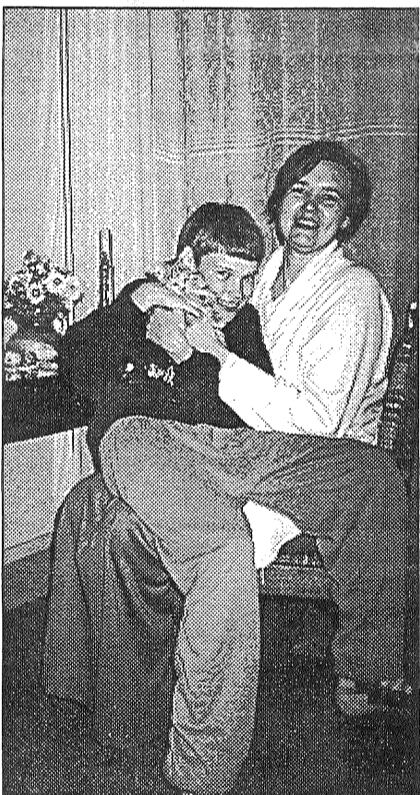
NORA ŠNEPSTE un LAIMA SONDORE. Māsa. Nora māca vēsturi un ir direktora vietniece Preiļu 1. pamatskolā, Laima māca vijolspēli Preiļu bērnu mūzikas skolā. Māsa dzimušas Preiļos, bet turpmākie bērības gadi vadīti Daugavpils rajonā. Pēc kāda laika ģimene atgriezies Preiļos. Pēc vidusskolas absolvēšanas Nora studējusi Latvijas Valsts universitātē Vēstures un filozofijas fakultātē vēstures nodaļā. Pirmajā darbavietā Jelgavas rajona Kalnciemā satikusies ar nākamo vīru Anatoliju, apprecējušies un pārnākuši uz Preiļiem. Turpinājusi mācības un kļuvusi par pedagoģijas maģistri.

Laima pēc pamatskolas absolvēšanas beigus Daugavpils mūzikas vidusskolu, iegūstot vijolnieces specialitāti, pēc tam studējusi Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā un absolvējusi Mūzikas pedagoģijas fakultāti.

Vecāki: Anna un Pēteris dzīvo laukos, ir pensionāri, bet tēvs joprojām turpina darbu celtniecībā. Pēteris Sondors vadīja nesen Preiļos atklātās zāles remontdarbus.

Noras moto — gūt baudu no dzīves izzināšanas. Vislielākais virzītājspēks — saprast pasauli visā tās daudzveidībā. Laimas devīze — dzīvot tā, lai dzīve nebūtu apnicīga, dzīvot ar prieku sev un apkārtējiem. Abas māsa dzied rajona skolotāju kori, dzied neatkarīgajā ansambli, bez Laimas solo vijolspēles nav iedomājama lielākā daļa no pilsētas sarīkojumiem, Nora darbojas Preiļu sieviešu klubā.

Noras vīrs Anatolijs strādā policijā, abi audzina dēlu, sestklasnieku Ati.

● Tas ir labākais, ko mūžā esmu paveikusi, Nora saka par savu dēlu Ati. Foto no Šnepstu ģimenes albuma

ziķis šodien nopelna.

— Laiks iet apbrīnojami ātri. Daudzi šodienas padsmītgadnieki, kuri maz atceras totalitāro režīmu, pieaugušajiem prasa skaidri un gaiši: kāpēc jūs tam visam ļāvat notikt? Kāpēc jūs neprotējat, nepretojāties? Un vēl viņi prasa, kāpēc mums atkal vajadzīga kaut kāda savienība?

— N. Tā ir normāla parādība pārejas laikam, kurā mēs dzīvojam. Mēs pārejam no viena režīma uz otru. Taisnība arī tam, ka katra tauta ir pelnījusi tādu valdību, kāda tai ir. Laikam neesam pietiekoši uzstājīgi, lai mums būtu labāka situācija par to, kādā esam. Mūsu dzīve mainās ļoti lēnām. Pārāk lēni pārmaiņas

● Nora un Laima. Ar vārdiem, ko vecāki piemeklējuši īpaši. Lai nebūtu sagrozāmi un pārmaināmi. Nora pirmo savu vārdamāsu atradusi norvēģu literatūrā, un daudzās rakstura īpašībās izjūt sevi radniecīgu lbsena Norai. Laima asociējas ar Laimi. Un daudzi viņu tā arī uzņem — gaišu, ar trauslu un emocionālu vijolnieces dvēseli. Foto: J.Silickis

● Māte Anna ar meitām Noru un Laimu.

notiek pie varas esošajos cilvēkos, kas pieņem lēmumus. Tas atstāj savu iespaidu uz skolēniem. Bērni savukārt pārmainās ļoti ātri, viņi jau sen aizmirsuši to režīmu, kura laikā piedzima. Vissmagāk ir vidējai paaudzei, kura nevar atbrīvoties no šī režīma sekām. Bērni nāk no šīs paaudzes ģimenēm. Un izdara vienkāršotus secinājumus, — ja slikta bija tā savienība, tad kāpēc mums vajadzīga vēl viena — Eiropas Savienība? Skolas uzdevums ir izskaidrot, kāpēc mums ir vajadzīga Eiropa, kāpēc tai vajag pievienoties. Kaut vai tāpēc, lai izvairītos no iespējas atkal tikt blakus esošās lielvalsts pakļautībā. Tomēr uzskatu, ka viss ar laiku nostāsies savās vietās, un mēs atkal varēsim mierīgi paskatīties uz vēsturi.

— Ko nozīmē būt par direktora vietnieci tik lielā skolā?

— N. Manā pārziņā ir metodiskais darbs. Vadu skolas metodiskās padomes darbu, veicu tarifkāciju, kas faktiski nozīmē visu papīru kārtosānu. Manos pienākumos ir arī zināmā mērā mācību darbā noteikt skolas turpmāko virzību, plānot attīstību. Otra vietniece — Olga Anspoka kārtu praktiskās lietas, strādā vairāk ar sākumskolu, bet manā ziņā ir — varētu teikt — teorētiskā smadzeņošana. Man šis darbs sagādā gandarījumu. Strādāt tīri teorētiski, izdomāt, piedāvāt. Pārmaiņas izglītībā un tās reformas ir saistītas ar zinātnisku pamatojumu, ar teoriju. Skolas darbu nevar plānot bez teorētiskās bāzes.

Manam darbam vajadzīgs daudz zi-

nāšanu, un man patīk izzināt pasauli. Man ir jāspēj sniegt zināšanas saviem skolotājiem un jābūt interesantai saviem skolēniem. Nepārtraukti mācos vēsturi, politiku, sociālās zinības gan individuāli, gan daždos specifiskos kursos un semināros. Iesaistos arī projektos. Pašlaik nobeigumam tuvojas Sorosa fonda sponsorētais projekts «Vēsture pamatskolām», kurā esmu iesaistījies ar Latvijas Vēstures skolotāju asociācijas starpniecību. Otrs projekts, kas deva daudz materiālu stundām, bija par juridiskās izglītības popularizēšanu «Tiesības visiem». Pagājušajā gadā kopā ar vizuālās mākslas skolotāju Mariannu Abricku sagatavojām un īstenojām projektu «Mākslas festivāls».

— Laima, vai vijole raud vai dzied visās tajās daudzajās reizēs, kad skatītāju priekšā esat jūs un vijole?

— L. Vijole dzied. Mēs varbūt dažreiz uztveram, ka vijole raud. Man labāk patīk, kad tā dzied. Man patīk, ka ar savu spēli varu radīt tās emocionālās izjūtas, ko konkrētajā gadījumā pasākuma rīkotāji un tā apmeklētāji vēlas. Es to redzu no klausītāju acīm.

— Cik ilgi jūs abas viena bez otras varētu iztikt? Un kura māsu tandēmā ir vadošā?

— L. Ja nu divas dienas, trīs. Nora ir teorētiskais vadītājs.

— N. Jā, tas tā varētu būt. Laima savukārt ir emocionālais vadītājs. Reizēm, kad esmu pārāk aizrāvusies ar dzīves teorizēšanu, viņa no emocionālā viedokļa atgriež mani pie saprašanas. Kopā jūtam atbildību par vecākiem. Mēs uzturam ļoti ciešus kontaktus, un visi kopā dzīvojam vienu dzīvi. Viens no otra esam atkarīgi, viens par otru — atbildīgi. Sasaista arī kopīga dziedāšana ansambli, skolotāju kori, izbraukumi ar to.

— L. Kopīgi pavadām arī brīvo laiku — skolotāju vasaru.

— Kādas īpašības cilvēkos vērtējat visaugstāk?

— L. Labdabību. Labvēlību pret citiem.

— N. Dzīves gudrību. Labestību. Prasmi cienīt otru, piedot otram. Vispār — iecietību pret citiem. Esmu pati nonākusi pie likumsakarības un tagad no tās vados, ka nedrīkst darīt sliktu otram, nedrīkst raidīt sliktu enerģiju otram, jo agri vai vēlū tā nāks tev atpakaļ. Visi tavi sliktie darbi un visas sliktās domas, kuras esi kaut kam veltījis. Tās neglābjami nāks atpakaļ un kaut kādā veidā tevi skars.

Rajona pašvaldības

Līvānu novadā

■ Līvānu novada dome izsūtījusi vēstuli Satiksmes ministrijai, kurā pausta ieinteresētība un atbalsts valdības iecerētā projekta realizēšanai, kurš saistīts ar pilsētas galvenās ielas — Rīgas ielas un Dubnas tilta rekonstrukciju, «Novadnieks» uzzināja novada domē. Patlaban iecere vēl atrodas projekta līmenī, ir notikusi tilta konstrukciju izpēte. Galvenā pilsētas iela jau labu laiku atrodas veselībai un pat dzīvībai bīstamā stāvoklī, jo esošās komunikācijas, kas novietotas zem braucamās daļas, kā arī gaisa elektrības un telefonsakaru pārvades līnijas ir novecojušas. Arī tilts pār Dubnu neatbilst prasībām, tādēļ pieaug gan avāriju, gan arī letālu nelaimes gadījumu skaits. Perspektīvā iecerēts paplašināt tiltu, iztaisnot aiz tilta esošo likumu, izveidot veloceļu, taču, pagaidām tiek gaidīta valsts ieinteresētība un atbalsts projekta īstenošanai.

■ Pagaidām Līvāniem nav sava informatīva izdevuma, taču iespējams, ka drīz tāds tiks izveidots, informēja Līvānu novada domes attīstības plānošanas galvenā speciāliste Laila Gercāne. Patlaban projekts ir plānošanas stadijā, lai izdotu bukletu, nepieciešams skaidri formulēt tā mērķauditoriju un informācijas apjomu un veidu. Informatīvais izdevums būs orientēts uz mērķtingu, piedāvājot novadā esošos resursus, brīvās zemes platības, ražošanai izmantojamās ēkas. Informatīvā izdevuma mērķis — piesaistīt cilvēku un finanšu resursus, tādēļ buklets varētu tikt piedāvāts potenciālajiem sadarbības partneriem dažādās valsts un starptautiskā mēroga izstādēs, kā arī uzņēmējdarbības atbalsta institūcijām.

■ Marta beigās tiks atklāta Līvānu novada Biznesa informācijas centra (BIC) konferenču zāle, informēja novada dome. Telpā, kura atrodas Līvānu pilsētas kultūras nama otrajā stāvā, jau nomainīti logi un durvis, griesti un grīdas segums, ierīkota elektroinstalācija, tuvākajās dienās tiks saņemti krēsli un konferenču galds. Sagādāts viss nepieciešamais aprīkojums — tāfele, kodoskops, ekrāns. Jaunajā konferenču zālē notiks BIC rīkoti kursi un semināri, pašvaldības un uzņēmēju tikšanās, kā arī novada domes sēdes, kas noritēs pie apaļā galda. Līdz šim domes sēdes, kurās piedalās gandrīz trīsdesmit cilvēki, notika domes ēkā, kur trūkst piemērota galds.

■ Šomēnes oficiāli atklās Sabiedrisko internet pieejas punktu (SIPP) Līvānu pilsētas bibliotēkā, pastāstīja tās vadītāja Inta Vērdiņa. Tiks prezentēts bibliotēkas darbinieku četros gados paveiktais: bibliotēkas automatizācijas projekts, kas ļauj izmantot elektronisko datu bāzi un apkalpot klientus elektroniskajā katalogā. Sabiedrība varēs iepazīties ar novadpētniecības datu bāzi, kā arī Līvānu mājas lapu internetā, kurā iedzīvotāji varēs iepazīties ar pašvaldības informāciju: Līvānu novada sociālekonomiskās attīstības programmu, domes sēžu protokoliem, kā arī likumprojektiem to apspriešanas gaitā. Vairāku ar bibliotēkas modernizāciju saistītu projektu realizāciju nodrošināja Sorosa fonda — Latvija piešķirtais finansējums.

■ Daugavpils pilsētas domes kultūras un jaunatnes lietu nodaļa 18. martā organizē jauniešu informācijas dienu, tajā piedalīsies arī Līvānu bērnu un jauniešu centra dalībnieki un pedagogi, informēja centra vadītāja Valentīna Poikāne. Notiks lekcijas un debates par jauniešiem aktuālām tēmām. Interesu izglītības iestāžu dalībnieki veidos informatīvos standus, kuros iepazīstinās ar savām darbības formām un radošajiem sasniegumiem. Dienas noslēgumā jaunieši apmeklēs Daugavpils ledu halli, notiks diskotēka.

G.Kraukle

Mācās rakstīt projektus un audzēt austersēnes

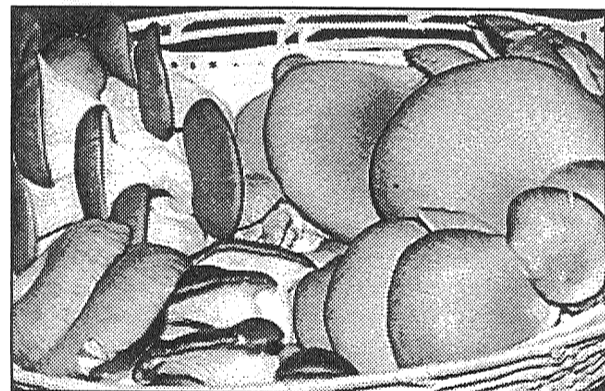
Lidija Kirillova

Pagājušajā nedēļā Preiļu rajona padomē uz kārtējo semināru projektu pieteikumu rakstīšanā bija pulcējušās pašvaldību sievietes iniciatīvas grupu dalībnieces. Šoreiz viņas tikās ar Valsts ieņēmumu dienesta speciālistiem, kuri bija sagatavojuši mācību informāciju par nodokļu aprēķināšanu. Kopīgi tika analizēti jau iesniegtie projektu pieteikumi.

Kā vienprātīgi atzina semināra dalībnieces, interesantākais ieguvums bija tikšanās ar Latvijas Austersēņu audzētāju asociācijas vadītāju, SIA «Spora» direktori Genovefu Kozlovsku no Carnikavas. Viņa pašvaldību sievietes iniciatīvas grupu dalībniecēm stāstīja un arī praktiski rādīja, kā audzēt austersēnes. Izrādās, ka nekā sarežģīta šo garšīgo un veselīgo sēņu audzēšanas tehnoloģijā nav.

Austersēnes var audzēt lapu koku klučos, iurbjot caurumus un ievadot tajos micēliju, ko ar koka puļķīšiem atkal aiztaisa ciet. Bluķis nedrīkst būt svaigi nozāģēts, kā arī nedrīkst pieļaut, lai micēlijs bluķī sažūtu. Pirmā raža gaidāma pēc mēneša vai pusotra.

Daudz ātrāk un vienkāršāk pie gardajām sēnēm varot tikt, izmantojot «maisu variantu». Tas nozīmē, ka polietilēna maisā kārtām tiek pildīti sasmalcināti graudaugu salmi un austersēņu micēlijs. Salmus pirms tam aplej ar vārošu ūdeni un nedaudz pasautē, lai iznīcinātu visas liekās sīkbtūnes, kas varētu traucēt austersēņu micēlija attīstībai. Salmu vietā maisos var likt arī pupu, zirņu pākstis, kukurūzas stublājus, vārdu sakot, visu, kur vien sastāvā ir celuloze.

● Austersēnes var baudīt svaigā veidā, bet vislabāk garšo sēņu cepurītes, kas saceptas uz pannas gluži tāpat, kā to darām ar gaļas karbonādi. Foto: J.Silickis

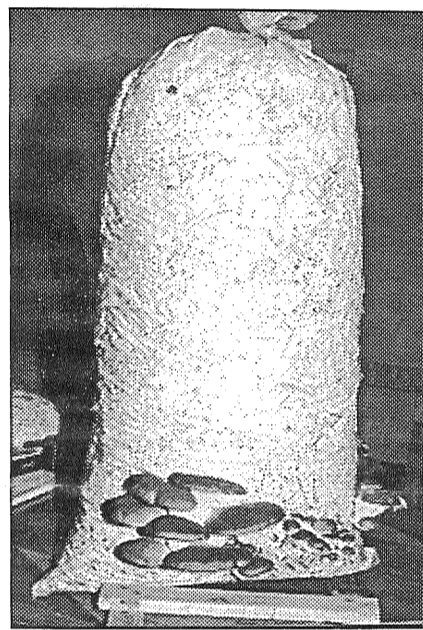

● SIA «Spora» direktore Genovefa Kozlovskā stāsta semināra klausītājiem sēņu audzēšanas noslēpumus.

Sagatavotajos maisos jāizdur caurumi, bet maisi vertikālā stāvoklī jānovieto telpā, kur gaisa temperatūra nav mazāka par plus 20 grādiem. Jau pēc trim nedēļām varot novākt pirmo ražu, apgalvoja Kozlovskas kundze. Austersēnes aug, kamēr vien maisā ir nepieciešamās barības vielas — celuloze. Vēlāk maisa saturu izbaro un to ļoti labprāt ēdot arī govīs un cūkās, pīles pat uzskatot par vislielāko gardumu.

Austersēņu audzēšanas speciāliste semināra klausītājiem pastāstīja arī par to, kā ražu iegūt brīvā dabā no lapu koku celmiem. Šajā gadījumā sēnes augs vasarā. Pa ziemu micēlijs «gulēs», bet nākamajā pavasarī sāks ražot no jauna. Genovefas Kozlovskas viedoklis bija viennozīmīgs — interesenti var ne tikai savas ģimenes nodrošināt ar ļoti vērtīgu, veselīgu un garšīgu pārtikas produktu, bet arī pelnīt, jo veikalos viena sēņu kilograma cena ir vidēji 1,90 lati, tajā pat laikā kilograms micēlija (iegūts laboratorijas apstākļos) maksā tikai 1,50 latus.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, seminārs par austersēņu au-

● Genovefa Kozlovskā apgalvoja, ka reiz no šāda maisa esot noņēmusi 4,2 kilogramus sēņu vienā reizē, varens grozs sanācis.

dzēšanu izraisījis ļoti lielu interesi, bijusi pat kāda uzņēmīga sieviete no Ludzas, kas par to uzzinājusi presē. Ideja, kā bagātināt savu uzturu, kā nopelnīt ar ne-tradiccionālu saimniekošanu, ir apvienojama. Pašvaldību iniciatīvas grupu dalībnieces aktīvi iegādājušās micēliju. Tāpēc tuvākajos mēnešos gaidīsim pirmo sēņu ražu. Lai labi garšo!

Ko šogad valsts subsidē

Antons Rancāns

Rajona zemnieki iepazīstināti ar nolikumiem par valsts subsīdiju izlietošanu lauksaimniecības attīstībai 2000. gadā. Kā ziņāms, tam šogad atvēlēti 17 miljoni 580 tūkstoši latu, ieskaitot samaksu par 1999. gada pēdējo ceturksni 1 miliona 255 tūkstošu latu apjomā. Piedāvāti desmit nolikumi. Tie atšķiras no iepriekšējā gada, bet pieteikšanās kārtība un prasības palikušas iepriekšējās.

Viens no svarīgākajiem nolikumiem attiecas uz augšņu kultūrtehnisko un agrotehnoloģisko ielabošanu, kas paredz meliorācijas sistēmu rekonstrukciju un sakārtošanu, skābo augšņu kalpošanu un zemes konsolidācijas projekta realizēšanu (1999. gadā Jēkabpils rajona Gārsenes pagastā iesākts Latvijas — Dānijas kopīgs projekts un tas jāpabeidz).

Otrs nolikums paredz saimniecību efektivitātes kāpināšanu. Šī programma ir eksperimentāla, to ar zemkopības ministra lēmumu var pārtraukt jebkurā laikā, ja at-

klāsies neatrisināmas problēmas, nelikumības, būtiski trūkumi un programma nedos vēlamu rezultātu. Tā paredzēta vidējo saimniecību attīstībai, kuru apgrozījums no lauksaimnieciskās darbības pēdējos divos gados lielāks par 10 000 latiem un sastāda vismaz 60 procentus no kopīgā neto apgrozījuma.

Trešais nolikums paredzēts ES prasībām atbilstošu piensaimniecības fermu atbalstam, stimulējot tehnoloģijas modernizēšanu un augstvērtīgu vaislas dzīvnieku iegādi, kas galarezultātā izveidotu stabili un ekonomiski izdevīgu nozari.

Ceturtais nolikums attiecas uz 1999. gada lauksaimniecības ražošanas atbalstu, lauku tūrisma būvju celtniecības veicināšanu.

Piektais iecerēts lopkopības vispārējās attīstības sekmēšanai — ganāmpulku reģistra uzturēšanai, siklopu identifikācijas sistēmas izveidošanai, pārraudzības programmas izpildei, piensaimniecības un liellopu kvalitatīvas gaļas ražošanas attīstībai, kā atbalsts vaislas dzīvnieku turētājiem, zirg-

kopībai, aitkopībai, cūkkopībai.

Sestais nolikums nosaka kārtību augkopības attīstībā, saskaņā ar kuru valsts subsidēs sēklkopību, linu, eļļas augu un griķu audzēšanu, atbalstīs tirgus intervences pasākumus, dārzu audzētājus, daļēji dzēsīs kredīta procentus graudu, rapša un kartupeļu iepirkšanā.

Septītais nolikums sekmē zemnieku izglītošanu — informatīvā materiāla izplatīšanu, palīdzību demonstrējumu saimniecībām, lauksaimniecības sasniegumu izstādēm, lauku sporta spēlēm, kursiem un pēcdiploma studijām, jaunatnes un pašpārvaldes organizācijām.

Astotais gādā par līdzdalību Latvijas un ārvalstu kopprojektu finansēšanā.

Devītais paredzēts ar laika apstākļiem saistīta sējumu riska samazināšanai augkopībā.

Desmitais vērsts uz zivsaimniecības attīstību ne tikai Rīgas jūras līcī un piekrastē, bet arī valsts iekšējos ūdeņos, paredz zaudējumu kompensāciju stihiskās dabas parādībās, speciālistu profesionālo apmācīšanu.

Darbs ir arī darba meklēšana

Ginta Kraukle

Pērn Līvānu Darba meklētāju klubā rīkotajās nodarbībās piedalījušies 283 bezdarbnieki, no tiem gandrīz puse — 123 cilvēki ir atraduši darbu. 92 apmeklējuši Nodarbinātības valsts dienesta (NVD) organizētos kursus. Individuāli konsultācijas Darba meklētāju klubā 1999. gadā saņēmuši 507 cilvēki. Par to visu sarunā «Novadniekam» stāsta NVD Līvānu sektora ekonomiste, kluba vadītāja Antra Šolka.

Trūkst apdrošināšanas aģentu un strādnieku
— Sākumā bija PHARE projekts, kurā tika iesaistīti bezdarbnieki, tika pētītas cilvēku vēlmes, viņu intereses, organizēti kursi galvenokārt gan tikai Rīgā. Pamatā ir dāņu modelis, taču pie mums ideja ir aizgājusi citu ceļu: apmeklētājs nāk uz klubu, kur viņš saņem informāciju par iespējām iegūt darbu vai papildināt zināšanas kursos. Nodarbības tiek piedāvāta informācija, kur un kā meklēt brīvās darba vietas, — stāsta Antra Šolka.

Februārī Līvānu darba meklētāju klubs klientiem piedāvāja divas apdrošināšanas aģenta darba vietas AAS «Latgarants», piecas kontroliera vietas a/s «Līvānu stikls», kā arī sešas stikla pūtēja un vienu stikla slīpētāja vietu šajā uzņēmumā. Līvānos, kur darba vietu ir maz, bet cilvēku daudz, darba devēji NVD un Darba meklētāju klubā griežas tikai tādos gadījumos, ja pašiem neizdodas atrast piemērotas kvalifikācijas darbinieku. Gadījumos, kad ir darba devēja pasūtījums, tiek rīkoti kursi, kuros bezdarbniekiem bez maksas, saņemot stipendiju, ir iespēja iegūt vai paaugstināt kvalifikāciju. Februārī tika nokomplektēta 15 cilvēku grupa, kuri apgūst stikla pūtēju, stikla masas uzņēmēju un stikla masas šķīrotāju profesiju, labākajiem tā būs iespēja, izturot konkursu, iegūt darbu. Kā sarunā uzsvera Antra Šolka, kursi nevienam darbu negarantē, taču cilvēkam tā ir iespēja konkurēt darba tirgū. Raksturīgi, ka palielinājies to darba meklētāju skaits, kas dzīvo pagastos, bet apmeklē kursus un vēlāk arī veiksmīgi iekārtojas darbā. Pārsvārā tie ir gados jauni vīrieši, kas, neredzot perspektīvu savā pagastā, dodas mācīties uz pilsētu. Februārī NVD piedāvāja kursus arī telpu apdares darbu speciālistiem, galdniekiem, kā arī koka zāģētājiem. Antra Šolka uzsvera, ka darbinieku izglītošana kursos ir ab-

● Darba meklētāju kluba vadītāja Antra Šolka ir gandarīta, ka aptuveni pusei no viņas klientiem izdodas atrast darbu. Foto: G.Kraukle

pusēji izdevīga gan darba devējam, kurš izdarīja pasūtījumu, gan arī ņēmējam. Darba devējs zina, ka tiks sagatavoti kvalificēti darbinieki, darba ņēmējs — ka konkursa kārtā daļa beidzēju tiks nodrošināti ar darbu.

Ar piemērotu izglītību — darbs ārzemēs

NVD Darba meklētāju klubs piedāvā iespēju strādāt arī ārzemēs. Pamatā ir Latvijas un Zviedrijas valdības 1994. gadā noslēgtā vienošanās un Latvijas un Vācijas valdības noslēgtā vienošanās par viesstrādnieku apmaiņu. Taču prasības šāda darba iegūšanai ir visi augstas. Tas ir gan vecuma ierobežojums (18-30 gadi Zviedrijā un 18-40 Vācijā), gan profesionālā izglītība, gan LR pilsonība, gan angļu, vācu vai zviedru valodas zināšanas sarunvalodas līmenī. Zviedrijā darbu var atrast lauksaimniecības, dārzkopības vai lopkopības nozarē izglītoti jaunieši, bet Vācijā, kā rāda iepriekšējo gadu pieredze, nepieciešami namdari, mūrnieki, miesnieki, celtnieki, dārznieki, mežstrādnieki, jumiki, maiznieki, brūģētāji, skārdnieki, medmāsu veco ļaužu un invalīdu aprūpei. Antra Šolka atzīmēja, ka viena no lielākajām problēmām ir bezdarbnieku zemais izglītības līmenis, jo lielai daļai darba meklētāju ir pamatskolas, retāk vidējā izglītība. Bezdarbnieku ar augstāko izglītību ir nedaudz, viņi arī ātrāk un veiksmīgāk pārkvalificējas, šajā kategorijā nemēdz būt ilgstošie bezdarbnieki.

Būs vienas dienas semināri

Darba meklētāju klubā Līvānos tiek piedāvātas nedēļu ilgas teorētiskas un praktiskas nodarbības. Kā risināt sarunas ar darba devēju, kā rakstīt autobiogrāfiju (CV), ko vilkt mugurā, dodoties uz darba interviju, kādi ir darbinieka pienākumi un tiesības, sociālā aizsardzība — tie ir galvenie jautājumi, kuri interesē darba meklētājus. Antra Šolka atzīst, ka sevi lielīt ir ļoti grūti, jāprot pareizā secībā izklāstīt gan savu pieredzi, gan prasmes un iemaņas, iegūto izglītību, apgūtās kursu programmas. Darba meklētāju klubs piedāvā nodarbības gan grupās, gan individuāli, piemēram, vīrieši labprātāk aprunājas viens pret vienu. Nākotnē iecerēts rīkot vienas dienas seminārus bezdarbniekiem, kuru laikā viņi varētu noskaidrot interesējošās lietas. Klubā iepazīstinās arī ar darba likumdošanu un sociālās apdrošināšanas jautājumiem.

Kursi atbilstoši pieprasījumam

Patlaban vairāk tiek piedāvāti kursi vīriešiem — bezdarbniekiem, jo valda uzskats, ka vīrietis ir ģimenes galva, kuram materiāli jāapgādā ģimene, kā arī tas, ka vīrietim mazāk problēmu sagādā vairāku mēnešu kursi valsts lielajās pilsetās. Sievietes spiestas lielākā mērā rēķināties ar ģimenes un sadzīves apstākļiem, uzskata Antra Šolka. — Cilvēkiem jābūt ļoti mobiliem, ļoti ieinteresētiem, pašiem jānāk uz klubu, jo ziņas par vakancēm saņemam ik pēc trim mēnešiem nevis, kā tas bija agrāk, reizi gadā. Katru ceturksni notiek konkurss starp mācību iestādēm, ņemot vērā vietējo uzņēmumu pieprasījumu, tas nozīmē, ka intensīvi tiek pētīta situācija darba tirgū, un, vadoties pēc tās, komplektētas kursu grupas. Kursi ir arī invalīdiem ar kustību traucējumiem, tos piedāvā rehabilitācijas centrs Jūrmalā, kur sagatavo rūpniecības vadītājus. Centram ir teicama materiāli tehniskā bāze, invalīdiem piemēroti apstākļi, taču darbs arī pēc šādu kursu beigšanas diemžēl netiek nodrošināts. Neskatoties uz to, vairākos Līvānu uzņēmumos ir rasta iespēja nodarbināt invalīdus.

Šopavasār NVD iecerējis rīkot arī izbraukumus uz lielākajiem rajona pagastiem, viens no pirmajiem varētu būt Aglonas pagasts. Vienlaikus arī darba meklētāju kluba speciālisti pagastos rīkos seminārus par aktualitātēm un iespējām darba tirgū.

Veikala «Spiro» dāvanu karte — «Novadnieka» lasītājam

Lidija Kirillova

Lozējot, kam tad martā tiks «Novadnieka» loterijas laimīgās lozes, sagādājās, ka par veiksminieci kļuva arī preliete Ineta Ivanova. Viņas vinnests bija salona «Fotolux» un veikala «Spiro» dāvanu karte 10 latu vērtībā. — Biju ļoti pārsteigta un iepriecināta par veiksmi, parasti man tā paiet secen. Tikai vienu vienīgu reizi iepriekš vēl bija paveicies — kad aizsūtīju anketu uz žurnālu «Mans Mazais», vinnēju kaseti ar bērnu šūpuļdziesmiņām. Kasetes dēļ uz Rīgu braukt negribējās, bet pa pastu neviens neatsūtīja. Tad nu sanāk, ka «Novadnieka» dāvātā veikala «Spiro» un salona «Fotolux» dāvanu karte ir pirmā un vienīgā istā balva. Pārsteigums vienmēr atnāk negaidot, — priecājās Ineta, kad kopā ar savu piecgadīgo meitiņu Dainu ieradās «Novadnieka» redakcijā, lai dotos pie «Spiro» un «Fotolux» saimnieka Aleksandra Spiridonova.

Fotosalona pakalpojumi Inetai tobrīd nebija vajadzīgi, tāpēc, Aleksandra aicināta, viņa iegriezās veikalā, lai iepazītos ar preču klāstu. Mājās noderētu gan krietnāks termoss, gan tosteris, jo pēc tostermaizēm kārojot arī mazā Daina. «Novadnieka» fotogrāfam mamma un meita pozēja, kad vēl nebija izvēlējušās isto balvu.

Ineta jau trešo gadu māca fiziku un matemātiku Preiļu Valsts ģimnāzijā. Šogad viņai pirmā audzināmā izlaiduma klase — 3. komerckurs. Meitiņa Daina apmeklēja «Pasaciņu», nu labu laiku sēžot mājās, jo dārziņā visi slimojot ar vēja bakām. Mazā dienas pavado ar omīti, kura jau pensijā, tāpēc esot pietiekami laika mazmeitu lutināt. Inetas vīrs Viktors strādā zemessardzes 35. bataljonā transporta daļā.

«Novadnieks» Inetai un viņas tuviniekiem pēdējā laikā esot vienīgā avīze, ko pasūtījuši uz gadu. «Lauku Avīzi» un «Dienu» nevarot atļauties, un tās jau arī nerakstot par to, kas notiek tuvākajā apkārtnē. Ineta, atbilstoši profesijai, «Novadniekā» interesē, kas notiek skolās, vienmēr tiek izlasīti sporta materiāli. Ļoti interesanti bijis iepazīties ar atvērumiem, kas vēlti katram rajona pagastam. Protams, gribas palasīt arī par interesantiem cilvēkiem un to, kas tad isti notiek rajona politiskajā dzīvē. Pērn gad domājusi, būtu labāk, ja avīzīte iznāktu biežāk. Nu tā lasāma trīs reizes nedēļā, informācijas pietiekami.

Pēc dažiem gadiem, droši vien, arī mazā Daina pievienosies «Novadnieka» lasītāju pulkam, jo pirmā iepazīšanās ar burtiņiem bērnodārzā jau notiek. Pagaidām abas ar mammu iet uz bērnu bibliotēku, kur meita izvēlas sev interesantas grāmatīņas, bet mamma lasa žurnālus.

Veselība

Glaukoma — viens no biežākajiem akluma cēloņiem

Glaukoma ir hroniska acu slimība. Tās galvenais simptoms ir paaugstināts intraokulārais spiediens, kam pakārtotas visas pārējās glaukomas izpausmes: redzes asuma pavājināšanās, redzes lauka sašaurināšanās, tumsas adaptācijas pavājināšanās, redzes nerva glaukomatozā atrofija. Izšķir primāru, sekundāru un iedzimtu glaukomu. 1% pieaugušo primārā glaukoma rodas pēc 40 gadu vecuma, bet 2-3% cilvēku tā rodas 60-80 gadu vecumā.

Primārās glaukomas patoģenētiskais mehānisms ir saistīts ar intraokulārā šķidruma cirkulācijas traucējumiem — blokādes veidošanos un distrofiskām pārmaiņām acs drenāžas sistēmā. Slimnieks sūdzas par redzes miglošanos, varavīksnes lokiem ap spuldzi, sāpēm acs apvidū un atbilstošajai galvas pusē. Tādiem slimniekiem var rasties akūta glaukomas lēkme, ko izraisa emocionāli pārdzīvojumi, ilgstoša atrašanās tumsā bez miega, beladonnas preparātu lokāla vai vispārēja lietošana. Stipras lēkmes laikā ir slikta dūša un vemšana. Sāpes iraidē uz sirdi un vēderu. Palpatori acs ābols ir ciets

kā akmens. Varētu būt arī citāda slimības gaita, kura ir nemanāma, slimību parasti atklāj vēlīnā stadijā. Redzes traucējumi rodas dažus gadus pēc slimības sākuma. Tad slimība progresē strauji un slimnieks var kļūt aklš. Ja aklā acī ilgstoši ir ļoti augsts oftalmotonuss, rodas apsolūtā sāpīgā glaukoma, slimnieks sūdzas par stiprām sāpēm acī.

Glaukomu ārstē konservatīvi un ķirurģiski. Jānormalizē intraokulārais spiediens, jāuzlabo vielmaiņas procesi acī un jāstabilizē redzes funkcijas. Slimniekiem vajag pastāvīgi pilināt acis speciālus līdzekļus, no kuriem oftalmotonuss samazinās. Glaukomas slimniekiem jālieto piena un dārzeņu diēta, jāierobežo šķidrums un garšvielu patēriņš. Jāsamazina fiziskā slodze. Slimniekiem aizliegts darbs, kas saistīts ar ķermeņa un galvas noliekšanu, kā arī darbs karstajos cehos. Glaukomas slimnieks nedrīkst smēķēt, lietot alkoholiskos dzērienus, ilgstoši atrasties tumsās telpās. Ieteicams nēsāt brilles ar zaļiem stikliem, jo zaļā gaisma labvēlīgi ietekmē intraokulāro spiedienu. Lai uzlabotu acu trofiku, 2-

3 reizes gadā izdara 3-4 nedēļas ilgas stimulējošus ārstēšanas kursus (līdzekļi, kas paplašina asinsvadus, B grupas vitamīni). Ja konservatīvā ārstēšana nav pietiekami efektīva, jālieto ķirurģiskās ārstēšanas metodes.

Primārā glaukoma ir viens no samērā biežiem akluma cēloņiem, un redzes funkciju saglabāšanā liela nozīme ir tās agrīnai diagnostikai.

Visiem cilvēkiem, kas vecāki par 40 gadiem, intraokulārais spiediens jāpārbauda ne retāk kā vienu reizi gadā. Profilaktiskās intraokulārā spiediena pārbaudes izdara ārsts vai medicīnas māsa. Intraokulāro spiedienu pārbauda arī visiem atbilstošā vecuma slimniekiem, kas poliklīnikā ieradušies, lai apmeklētu citus speciālistus.

Aizdomas par glaukomu rodas, ja intraokulārais spiediens ir 25 mmHg un augstāks. Ja pastāv aizdomas par glaukomu, slimnieku rūpīgi izmeklē poliklīnikas oftalmologa kabinetā, ja nepieciešams, arī stacionārā.

Svetlana Kozlova,
Preiļu slimnīcas okuliste

Testaments, dāvinājums, līgums?..

Ginta Kraukle

Cilvēkam, kuram pieder māja, zeme vai kāds cits nekustamais īpašums, nebūs svešs notāra vārds. Kādus pakalpojumus iespējams saņemt pie notāra un ar kādām problēmām cilvēki pie šī speciālista griežas, «Novadnieks» lūdz pastāstīt zvērinātu notāri Guntu Daugavieti.

— Notārs sastāda un apliecina jebkura veida darījumus: dāvinājuma līgumus, pirkuma līgumus, mantojuma dokumentus un citus. Darbs saistīts ar nekustamajiem reģistrētajiem īpašumiem un autotransportu. Ir naudas dāvinājumi, kad, piemēram, vecāki dāvina bērnam naudas summu konkrētam mērķim, kādas noteiktas lietas iegādei. Tad notārs šo darījumu apstiprina likumīgi. Lielākais darba apjoms patlaban saistīts ar zemes un dzīvokļu privatizācijas lietām. Lai īpašumu ierakstītu zemesgrāmatā, nepieciešams notariāli apstiprināts līgums. Pie notāra cilvēks griežas jau ar sagatavotu dokumentu paketi, notārs lūgumā Zemesgrāmatu nodaļai uzrāda visus pievienotos dokumentus un izvēlas pareizo formu likuma noteiktā kārtībā. Uz pašvaldības un publiskajām iestādēm šie noteikumi nav attiecināmi, visiem pārējiem īpašniekiem minētais dokuments ir nepieciešams, — stāsta Gunta Daugaviete.

Plaša notāra darbības joma ir saistīta ar mantojuma tiesībām — testamenti, mantojuma līgumi, dāvinājumi. Prakse rāda, ka vairākumā gadījumu tiek slēgti dāvinājuma līgumi, mazāk cilvēki noformē testamentus. Līvānos 1999. gadā notāre ir noformējusi desmit **testamentus**. Lai oficiāli noformētu testamentu, likums pieprasa divu liecinieku klātbūtni, kas nav mantnieka radnieki, ne

arī tiesāti par tīšu nozieguma izdarīšanu. Gadās, ka par liecinieku nepieciešamību cilvēks ir aizmirsis vai arī nav zinājis, taču likums ir likums. Testaments tiek sastādīts divu liecinieku klātbūtnē, iereģistrēts aktu grāmatā, kur tas paliek kā pēdējais novēlētāja gribas izpaudums. Ja cilvēks ir mainījis savas domas un nolēmis mantu novēlēt kādam citam, viņš ar diviem lieciniekiem dodas pie notāra atkārtoti, lai noformētu jaunu testamentu. Ar šo brīdi iepriekšējais dokuments savu spēku zaudē. Ir iespējams sastādīt arī testamenta atcelšanas aktu, kurā iepriekš minētie noteikumi tiek atcelti un dokuments savu spēku zaudē. Ja jauns novēlējums noformēts netiek, iedarbojas likumīgā mantošana.

Gunta Daugaviete stāsta, ka viņas praksē bijuši divi gadījumi, kad likumīgi no mantojuma ticis atstumts kāds no bērniem. Likums ļoti strikti nosaka, kādos gadījumos var atstumt mantnieku — bērnu: ja tas izdarījis noziedzīgu nodarījumu pret testatoru, viņa laulātā dzīvību, veselību, brīvību, godu; ja ierosinājis apzinātu nepatiesu apsūdzību pret testatoru vai viņa laulāto par noziedzīgu nodarījuma izdarīšanu; atstājis testatoru bezpalīdzīgā stāvoklī; dzīvojis izšķērdīgi vai netikumīgi; nav izpildījis tam likumīgi uzlikto pienākumu rūpēties par testatoru; mēģinājis kavēt testatoru rakstīt testamentu, kā arī dažos citos gadījumos. Atstumtie var celt mantojuma prasību tiesā, taču abos gadījumos, par kuriem stāstīja Gunta Daugaviete, testatora griba par atstumšanu palikusi spēkā.

Mantojums līgums tiek slēgts starp mantojuma atstājēju un mantnieku. Līgums paredz, ka pēc tā noslēgšanas mantojuma atstājējs savas domas vienpusēji vairs mainīt nedrīkst. Ja testamentu var mainīt vai tā saturu grozīt neskaitāmas reizes, tad mantojuma li-

gums šādu iespēju neparedz. Šī iemesla dēļ biežāk tiek noformēti testamenti, kas paredz lielāku rīcības brīvību. Sarunā notāre Gunta Daugaviete īpaši vērta uzmanību uz tādiem gadījumiem, kad kopā dzīvo laulāts pāris, kuriem nav bērnu. Šādos gadījumos būtu nepieciešams noformēt testamentu vai mantojuma līgumu, ieceļot laulāto par likumīgu mantnieku, jo pretējā gadījumā pārdzīvojušais laulātais saņem tikai pusi nekustamā īpašuma un dzīvokļa iekārtu, bet otru īpašuma daļu likuma noteiktā kārtībā ir tiesīgi saņemt mirušā laulātā vecāki, brāļi, māsas vai to bērni. Notāres praksē ir bijuši gadījumi, kad pārdzīvojušais mirušais neko vairs nespēj pierādīt, jo likums paredz samērā plašu mantotāju loku.

Gunta Daugaviete stāsta, ka noformējot **dāvinājumus**, kas tagad ir īpaši aktuāli, ir iespējams uzlikt papildus pienākumu, kas dāvinātājam bieži vien pasargā no nepatīkamiem pārsteigumiem. Samērā bieži, īpaši laukos, ir gadījumi, kad zemi reformas gaitā pieprasīja bērni, bet māja ir vecāku īpašums, taču, noformējot dāvinājumu, kurā, piemēram, vecāki atdāvina māju bērniem, īpašumi tiek apvienoti. Dāvināšanas gadījumā notāre iesaka to papildināt ar punktu, kurš paredz dāvinātājam mūža lietojuma tiesības, ko nostiprina zemesgrāmatā. Rezultātā apdāvinātais kļūst īpašnieks un var rīkoties ar īpašumu pēc saviem ieskatiem, bet dāvinātājs savukārt ir pasargāts, jo viņam ir tiesības šajā mājā dzīvot līdz pat pēdējai savas dzīves stundai.

Slēdzot dāvinājuma līgumu, ir jāapzinās sekas, jo līdz ar līgumu īpašums pāriet cita cilvēka rokās, tādēļ ļoti svarīgi dāvinājuma līgumā ietvert arī papildus saistības un pienākumus, tā nodrošinot sev mierīgas vecumdienas savā mājā, kurā saimniekos jau cita paaudze.

Situāciju var atrisināt sodu uzskaites sistēma

Jāatzīst, ka transporta līdzekļu stāvēšanas un apstāšanās noteikumu pārkāpumi ir sasnieguši milzīgus apmērus, un pašreizējie administratīvie piespiedu līdzekļi nav pietiekami efektīvi. Tie ir radījuši arī nesodāmības apziņu transporta līdzekļu vadītājos. Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) speciālisti uzskata, ka spēkā esošā administratīvo pārkāpumu sistēma satiksmes noteikumu pārkāpumiem ir, maigi izsakoties, arhaiska. Gandrīz visās Eiropas valstīs un arī citur pasaulē jau sen darbojas un attaisnojušas sevi daudz mūsdiēnīgākas un efektīvākas metodes, kā cīnīties ar šāda veida nelikumībām. CSDD uzskata, ka stāvēšanas un apstāšanās noteikumu pārkāpumu novēršanai ir jābalstās uz diviem galvenajiem nosacījumiem:

● soda piemērošana bez vadītāja klātbūtnes, ko pašreiz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (LAPK) neparedz, tas nozīmē, ka jebkurā gadījumā sods tiek piemērots vadītājam;

● gadījumā, ja pārkāpējs nesamaksā sodu, tas jāveic transportlīdzekļa īpašniekam, pēc tam, protams, īpašniekam ir tiesības civiltiesiskā kārtībā piedzīt atlīdzību no vainīgā.

Istenojot iepriekš minēto, izveidots mehānisms, kad policijas darbinieki, konstatējot stāvēšanas noteikumu pārkāpumu, bez pārkāpēja klātbūtnes uz vietas pieņem lēmumu par administratīvā naudas soda uzlikšanu, piestiprinot attiecīgu paziņojumu pie transportlīdzekļa, tā arī informējot vadītāju. Pēc datu ievadīšanas transportlīdzekļu reģistrā par soda uzlikšanu rakstveidā

tiek informēts arī transportlīdzekļa īpašnieks (valdītājs). Paziņojumā tiek noteikts laiks naudas soda labprātīgai nomaksai vai lēmuma pārsūdzēšanai. Ja noteiktā laika posmā soda nauda nav nomaksāta, transportlīdzeklim tiek uzlikts aizliegums jebkurai reģistrācijas operācijas veikšanai, kā arī valsts tehniskās apskates veikšanai. Līdz ar to veidojas sekojoša kārtība:

1) pārkāpums, kuram seko informācija vadītājam un transportlīdzekļa īpašniekam par piemēroto naudas sodu, kuru uz ielas, iespējams, piemēros ceļu vai pašvaldības policija. Turklāt sods ir konkrēts, nevis «no» un «līdz»;

2) termiņš labprātīgai soda naudas nomaksai, kuru var veikt jebkurā bankas filiālē. Informācija par soda naudas

nomaksu elektroniskā veidā nonāk CSDD transportlīdzekļu un vadītāju reģistrā, kurā tiek izdarīta atzīme par tā nomaksu. Vadītājs netiek dzenāts apkārt pa dažādām institūcijām, pierādot ar kvīts pasakni nomaksāto soda naudu;

3) soda naudas nenomaksāšanas gadījumā tiek izdarīts aizliegums transportlīdzekļa reģistrā veikt jebkuru reģistrācijas vai pārreģistrācijas operāciju, kā arī tehnisko apskati;

4) ja naudas sodu samaksā īpašnieks — iespējamā vadītāja civiltiesiskā atbildība īpašniekam.

Šajā sistēmā vēlams arī soda naudas progresēšana, lai stimulētu pārkāpēju samaksāt to pēc iespējas ātrāk.

A. Strods,
CSDD Preiļu nodaļas priekšnieks

POLICIJAS ZIŅAS
(6. — 12. marts)

■ 6. martā automašīna Opel Record, vadītājs Antons P., Līvānos uz Dubnas ielas izraisīja sadursmi ar automašīnu Mazda 626, kuru vadīja Līga D. Bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 6. martā tika saņemts iesniegums par to, ka Līvānu novada Jaunsilavu iedzīvotājs Aivars Č. nepilda bērnu audzināšanas un izglītošanas pienākumus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 6. martā tika konstatēts, ka zemnieku saimniecības īpašnieks Sergejs L., ar nolūku izvairīties no nodokļu maksāšanas, anulēja piecas kokmateriālu transportēšanas pavadzīmes. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 6. martā Jāzeps C., vadot automašīnu KAMAZ 5410, Līvānos izdarīja nogriešanos no Zaļās uz Biedrības ielu un aizķēra ielas malā stāvošo 1993. gadā dzimušo Marinu Ņ. Meitene negadījumā nav cietusi. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 6. martā Silajānos Pēteris K. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 6. martā Donāts V. ceļa Rožupe — Rudzāti 1. kilometrā izdarīja huligāniskas darbības pret Stefanu D. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 7. martā Andrejs Z., vadot automašīnu Mercedes Benz 300 pa ceļu Rēzekne — Daugavpils, 45. kilometrā neizvēlējās pareizu braukšanas ātrumu, iebrauca pretējā joslā un izraisīja sadursmi ar Mercedes Benz 260, kuru vadīja Sergejs L. Bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 7. martā Zenta S. Līvānos, Rīgas ielā 43 sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 7. martā Preiļos, Turgus laukumā 13 mājai izsists logs un pazudis elektriskais zāģis «Rebir». Ierosināta krimināllieta.

■ 8. martā Aivars P. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, Rēzeknes ielā 36. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 8. martā Andrejs G. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, Daugavpils ielā 72. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 8. martā Līvānos, Rīgas ielā 228 nodega saimniecības ēka. Ugunsgrēka apstākļi tiek noskaidroti.

■ 9. martā Pēteris P. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Riebiņos, Dārzu 4. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 9. martā Līvānu novada «Silamieros» nodega Emilijai A. piederošā saimniecības ēka. Ugunsgrēka apstākļi tiek noskaidroti.

■ 10. martā Valdis B., vadot automašīnu Ford Explorer pa ceļu Rīga Daugavpils, 166. kilometrā netika galā ar sava transportlīdzekļa vadību un iebrauca grāvī. Bojāta automašīna, cietušo nav. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

■ 11. martā Aivars V., vadot automašīnu Audi 90 Līvānos pa Rīgas ielu, preti dzīvojamai mājai nr. 230 pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus. Ceļu policijas darbinieku prasībām apstāties viņš nepakļāvās un izraisīja avārijas situāciju. Šī notikuma apstākļi vēl tiek noskaidroti. Tajā pašā dienā Aivars V. Līvānu policijas iecirkņa dežūrdalā ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Par to viņam sastādīts administratīvais protokols.

■ 11. martā automašīnas KIA Sportage vadītājs Raitis G. ceļa Līvāni — Steķi 4. kilometrā netika galā ar transportlīdzekļa vadību, KIA nobrauca no ceļa un apgāzās. Bojāta tikai automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 12. martā ceļa Preiļi — Līvāni 9. kilometrā notika sadursme starp Ford Fiesta, kuru vadīja Māris S., un Toyota Corolla, kuru vadīja Valda K. Bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Sporta ziņas

Preiļu futbolisti — ceturtajā vietā Latvijā

Līvija Rancāne

11. un 12. martā Preiļos notika Latvijas jaunatnes (1988. dzimšanas gads) sacensību — futbols telpās — fināls, un par uzvarētājiem kļuva Daugavpils futbolisti. Preiļu komanda ierindojās ceturtajā vietā.

Finālā piedalījās astoņas komandas. Pirmajā apakšgrupā komandas pēc iegūtajiem rezultātiem sarindojās šādā secībā: Tukums, «Cerība», Daugava, «Viola» (Jelgava), bet otrajā — Daugavpils, «Rīgas stars», Valmiera, Ventspils. Pēc tam notika pusfināla spēles, kurās Tukums uzvarēja «Rīgas staru», Daugavpils — «Cerību», Daugava nospēlēja neizšķirti ar Ventspili, bet Valmiera ar «Violu». Izšķirošajā spēlē par pirmo vietu sacentās Tukuma un Daugavpils futbolisti, ar rezultātu 2:3 uzvaru guva daugavpilieši. Par trešo un ceturto vietu spēlēja «Rīgas stars» un «Cerība», rezultāts bija 1:0. Spēlē par piekto un sesto vietu Daugava un Valmiera guva rezultātu 4:4, un arī Ventspils ar «Violu» nospēlēja neizšķirti — 1:1, dalot septīto un astoto vietu.

Futbola komandas no Vidzemes un Kurzemes pilsētām Preiļos jutās pārsteigtas par perfekto 1. pamatskolas zāli. Savukārt Futbola federācija bija pārējusies par labiem un pat ļoti labiem apbalvojumiem. Tika noteikts arī katras komandas labākais spēlētājs. «Cerība» tas ir Jānis Trofimovs.

Arī šoreiz Preiļi futbolistiem nodrošināja labu uzņemšanu, sadzīves apstākļus, teicamu organizētību, skatītājiem — labu futbolu. Savukārt Preiļu komandai «Cerība» nevajadzēja meklēt sponsorus, kas apmaksātu tās piedalīšanos un ceļa izdevumus, ja turnīra fināls būtu noticis kaut kur Latvijas otrā malā. Savienojumā ar iegūto ceturto vietu Latvijā Preiļu sporta dzīves organizētājiem tas dod iespēju būt lepniem par savu pilsētu. Kā atzina sporta kluba «Cerība» direktors Imants Babris, pēc futbolistu panākumiem 1993. — 1995. gadā pēdējā laikā bija jūtama lejupslīde, bet ceturta vieta šī gada turnīrā atkal ļauj cerēt, ka krīzes laiks ir pāri.

Šīs nedēļas nogalē Preiļi uzņem 1986. gadā dzimušos futbolistus Latvijas jaunatnes sacensībām minifutbolā.

«Cerības kauss — 2000» palika Preiļos

Gan Līvānos, gan Preiļos futbols ir populārs un pēc abu pilsētu pabeigtajiem futbola turnīriem līvānieši sacentās ar preiļiešiem. «Cerības kauss — 2000» izcīnā piedalījās pa divām spēcīgākajām Preiļu un Līvānu futbola komandām. Katra komanda sacentās ar katru. Gala rezultātā komandas sarindojās šādā secībā:

«G.P.A.» (Preiļi)	14 — 11	6
«Livengoft» (Līvāni)	11 — 12	4
«Namejs» (Līvāni)	13 — 15	4
SCO (Preiļi)	12 — 12	3

Vēlreiz rajona mēroga lielais futbols notiks rīt, Līvānu 2. vidusskolā, kad Preiļu un Līvānu komandas sacentīsies vecuma grupās.

Preiļu 1. pamatskolas basketbolisti paliek nepārspēti

Līvānos notika rajona skolu sacensības minibasketbolā. Nosaukums rāda nevis mazu basketbolu, bet gan mazus — otrās trešās klases spēlētājus.

Uz sacensībām ieradās septiņas zēnu komandas. Pirmajā apakšgrupā atbilstoši iegūtajām vietām komandas sakārtojās šādā secībā: Riebiņu vidusskola, Sutru pamatskola, Līvānu 2. vidusskola, bet otrajā — Preiļu 1. pamatskola, Līvānu ģimnāzija, Jaunsilavu, Rušonas pamatskola. Pusfinālspēlēs preiļieši uzvarēja Sutru zēnus, bet Riebiņu puikas — līvāniešus. Spēlē par pirmo vietu Preiļu 1.

● Preiļu futbola komanda «Cerība» trenera Vladimira Točko vadībā aizvadītajā vasarā.

pamatskolas komanda uzvarēja Riebiņu zēnus, līvānieši ieguva trešo, bet Sutru komanda — ceturto vietu. Preiļu 1. pamatskolas komandas sastāvs bija: Lauris Vilcāns, Kaspars Kļaviņš, Lauris Siliņš, Jānis Jaundzems, Mārtiņš Zarāns, Deniss Serkovs, Nauris Ivanāns, Jānis Civkors, Jānis Eglītis, Jānis Rubins. Komandu trenē Ilmārs Madelāns.

Mazo meiteņu vidū basketbolam mazāka piekrišana, un uz sacensībām ieradās piecas komandas. Spēles notika pēc citas sistēmas. Katra komanda spēlēja ar katru, un pēc iegūtajiem rezultātiem sarindojās šādā secībā: Preiļu 1. pamatskola, Jaunsilavu pamatskola, Līvānu ģimnāzija, Riebiņu vidusskola, Līvānu 2. vidusskola.

Preiļu 1. pamatskolas meiteņu komandā, ko trenē Jānis Ondzulis, spēlē Dace Bernāne, Agnese Ivanāne, Baiba Volonte, Zane Ceriņa, Jana Stičinska, Rita Lukaševiča, Margrieta Pastare, Karina Cvetkova, Lauma Lazdāne, Madara Casno.

Tomēr, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, kopējais komandu skaits skolu minibasketbolā bija lielāks. Arī lauku skolās jūtama piekrišana basketbolam.

Preiļu 1. pamatskolas zēnu un meiteņu komandas piedalīsies Latgales novada minibasketbola sacensībās 23. martā Rēzeknes rajonā.

Latvijas tekvon - do izlase startē Vācijā

Ginta Kraukle

4. un 5. martā Vācijas pilsētā Dortmundē notika 5. atklātais Vācijas tekvon - do čempionāts, kurā tika pārstāvētas 14 Eiropas valstis, tajā skaitā arī Latvija. Mūsu valsts izlases sastāvā startēja LTCS Līvānu kluba treneris un vadītājs Jānis Grāveris. Izlasē bija iekļauti 19 sportisti, kas kopvērtējumā izcīnīja 13 godalgotas vietas. Šis ir līdz šim labākais Latvijas izlases sasniegums, pēc atgriešanās atzina Jānis Grāveris.

Pirms vairākiem gadiem Latvijas izlases tekvon - do sportists izcīnīja 3. vietu

pasaules čempionātā, taču pēdējo gadu laikā Vācijā uzrādītie rezultāti ir augstākais Latvijas izlases sasniegums. Labāko sniegumu Vācijā uzrādīja Latvijas juniori (15-17 gadi), kas ļauj cerēt uz spēcīgu un konkurētspējīgu jauno tekvon - do paaudzi. Trīs Latvijas izlases seniori, starp kuriem bija arī Jānis Grāveris, šajās sacīkstēs startēja mazāk veiksmīgi. J.Grāveris Dortmundē mērojās spēkiem ar sportistu no Polijas, kurš ļoti labus rezultātus vairākkārt uzrādījis pasaules čempionātos. Arī zaudējums ir pieredze, uzskata J.Grāveris, jo, cīnoties ar tik spēcīgu pretiniek, var daudz mācīties. No četrām tradicionālajām starptautisko sacīkšu disciplīnām Dortmundē dalībnieki mērojās spēkiem tikai divās — pāru cīņā Masogi un kustību kompleksā Tuļ. Spēka laušana Kijok - pa un spec tehnika jeb priekšmetu laušana lēcienā Vācijas sacīkstēs izpalika, taču tieši šajās disciplīnās ir specializējies J.Grāveris.

Atsevišķas cīņas notika starp sportistiem ar dzeltenajām, zaļajām, zilajām, sarkanajām jostām un starp sportistiem, kas izcīnījuši melno jostu (arī J.Grāveris). Sacīkstēs augstu līmeni parādīja sievietes, kustību kompleksos starp juniorēm pirmo vietu izcīnīja latviešu Anita Miltsarāja (klubs «Hvaran», Rīga), viņai pieder arī 2. vieta pāru cīņās Masogi. Kopvērtējumā Vācijas atklātajā čempionātā Latvijas izlase izcīnīja trīs 1. vietas, sešas 2. vietas, četras 3. vietas. Nepārspēti palika poļi.

Trenera Jāņa Grāvera audzēkņi Līvānos pašlaik aktīvi gatavojas bērnu un jauniešu 2. tekvon - do spēlēm, kas notiks jūnija sākumā Rīgā. Savukārt 8. aprīlī Līvānos notiks tekvon - do festivāls. Uz festivālu ieradīsies sportisti no Rīgas, Daugavpils, Jēkabpils, kopumā ap astoņdesmit dalībnieku. Skatītāji varēs vērot tekvon - do paraugdemonstrējumus labāko sportistu izpildījumā. Iniciatīva organizēt šādu pasākumu nākusi no Latvijas Tekvon - do federācijas, tas būs pirmais liela mēroga tekvon - do festivāls Latvijā.

● Latvijas izlase uzrādīja līdz šim labāko rezultātu, kopvērtējumā Vācijas atklātajā tekvon - do čempionātā iegūstot pavisam 13 godalgas. Augšējā rindā otrais no labās Jānis Grāveris.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

◆ 16. martā pulksten 10.00 rajona kultūras darbinieku seminārs. Pulksten 15.00 piedalīšanās Daugavas fonda valdes sēdē Jēkabpils rajona Kūku pagastā.

◆ 17. martā piedalīšanās Latvijas Kultūras ministrijas prēmijas pasniegšanā Annai Kārklei Latvijas Nacionālajā operā.

◆ 18. martā pulksten 12.00 Rēzeknē poļu skolā Naturalizācijas pārvaldes rīkotā konkursa «Ceļā uz pilsonisko sabiedrību» noslēgums.

◆ 21. martā pulksten 14.00 Nodarbinātības Valsts dienesta Preiļu nodaļā projektu izvirzīšana finansējuma piešķiršanai sabiedriski algotiem darbiem.

◆ 23. martā pulksten 9.30 sieviešu iniciatīvu grupu iesniegto projektu izskatīšana.

Rajona izglītības pārvalde

◆ 17. martā olimpiāde 5.-12. klasēm un seminārs krievu valodas un literatūras skolotājiem Preiļu 2. vidusskolā. Skolu deju kolektīvu rajona skate Līvānu kultūras namā.

◆ 18. martā valsts olimpiāde angļu valodā 11.-12. klasēm Rīgā.

◆ 20.-22. martā valsts olimpiāde ķīmijā Rīgā.

◆ 21. martā olimpiāde matemātikā 3. klasēm Preiļu 1. pamatskolā.

◆ 21. un 22. martā olimpiāde vizuālajā mākslā.

◆ 22. martā olimpiāde angļu valodā 8. klasēm, otrā kārtā Preiļu 1. pamatskolā.

◆ 23. martā olimpiāde ģeogrāfijā 6. klasēm Preiļu 1. pamatskolā. Konkurss «Vai tu pazīsti savu organismu» 9.-12. klasēm Preiļu 1. pamatskolā.

Rajona bērnu un jauniešu centrs

◆ 17. martā skolu deju kolektīvu rajona skate Līvānu kultūras namā.

◆ 18. martā piedalīšanās jaunatnes informācijas dienā Daugavpilī.

Sporta klubs «Cerība»

◆ 17.-19. martā piedalīšanās Latvijas Jaunatnes volejbola čempionātā Daugavpilī.

◆ 18. un 19. martā pilsētas čempionāts basketbolā. LJFL minifutbola fināls (1986. gads).

◆ 19. martā futbola mačsacīkste Līvāni — Preiļi Līvānu 2. vidusskolā.

◆ 21. martā skolu sports, sacensības novusā.

Kinoteātris «Ezerzeme»

◆ 16. martā pulksten 18.00 un 20.00 ironisks šausmu trilleris «**Fakultāte**».

◆ 17. un 20. martā pulksten 18.00 un 20.00, 19. martā pulksten 16.00, 18.00 un 20.00 komēdija «**Viltus policists**».

◆ 21., 22. un 23. martā pulksten 17.00 un 20.00 episka vēsturiska drāma «**Žanna d'Arka**». 21. martā pulksten 14.00 filma tiek demonstrēta vēstures skolotājiem, vidusskolēniem un citiem interesentiem.

Preiļu dome

◆ 18. martā pulksten 18.00 Preiļu pilsētas iedzīvotāji tiek aicināti uz pilsētas pašdarbības kolektīvu koncertu, kas notiks zālē Kārsavas ielā 4.

Vārkavas pagasta tautas nams

◆ 18. martā pulksten 22.00 diskotēka, ko piedāvā «Dinastija».

Riebiņu kultūras nams

◆ 17. martā pulksten 22.00 balle. Mūzika visās paaudzēm. Spēlēs un dziedās J.Zieds Ziediņš un A.Pomazunovs.

Pelēču kultūras nams

◆ 18. martā pulksten 22.00 diskotēka «...un pašam patik».

Informāciju sagatavoja L.Rancāne

**Šodien vārdadienu
svin — Guntis.
17. martā — Ģertrūde,
Gerda.**

Kā vērtējat valdības pieņemto lēmumu nepāriet uz vasaras laiku?

**Ilze Mieraņa,
LU Ģeogrāfijas
fakultātes 4.
kursa studente:**
— Šādu lēmu-
mu vajadzēja pie-
ņemt nevis pava-
sarī, bet rudenī sa-
karā ar pāriešanu
uz ziemas laiku. Tā pārmaiņas būtu
mazāk jūtamas. Tagad, kad vairs
nepāriesim uz vasaras laiku, sanāks, ka
saule lēks ļoti agri no rīta, bet vasaras
vakari ātrāk satumsis.

Olīta

**Gribonika,
dzīvo Preiļos:**

— Atbalstu šādu
valdības lēmumu,
manuprāt, tas pozī-
tīvi iespaidos vese-
lību, varēs izgulē-
ties. Līdzšinējā
grozīšana iespaidoja manu pašsajūtu,
nejutos labi, nebiju izgulējiesies.

Valērijs

**Belikovs,
SIA «Preiļi»
šoferis:**

— Lēmumu ne-
atbalstu, uz vasaras
laiku tomēr vaja-
dzētu pāriet, jo citā-
di mēs laika ziņā
atpaliksim no citām valstīm. Radīsies
problēmas aviosabiedrībām un līdz ar to
arī klientiem. Diena arī būs īsāka, tāpēc
nepiekrītu. Mani pāreja uz vasaras un
ziemas laiku neietekmēja, jo tā notika
nemanāmi, brīvdienās.

Ināra

**Purviņa, dzīvo
Upmalas
pagastā:**

— Esmu ļoti
priecīga, ka ir
pieņemts šāds lē-
mums. Problē-
mas vairs nesa-
gādās agrā cel-
šanās, bērniem būs vieglāk. Pēc pārejas
uz vasaras laiku ļoti slikti jutos no
rītiem. Vienīgi, kad pulksteņrādītājus
pagriezām stundu atpakaļ, tad gan jutos
labi.

**Didzis Vanags,
Aglonas
internāt-
ģimnāzijas
direktors:**

— Pretrunīgi. It
kā jau labi, ka «ne-
raustīs» cilvēku
bioloģiskos ritmus,
bet vasarā saule lēks neierasti agri. Va-
jadzēs laiku, lai pierastu. Vecākā ga-
dagājuma cilvēkus tas ietekmēs spēci-
gāk, jo viņiem adaptēties ir grūtāk.

**Ginta Kraukle
Foto: J.Silickis**

Sludinājumi Reklāma Līdzjūtības

Aicinām apmeklēt!

Latgales uzņēmēju
FORUMS
TAUTSAIMNIECĪBAS IZSTĀDE

2. vidusskolas Sporta halle
Baznīcas iela 27, Rēzekne

17.-19.03.2000.

Būve Rēzeknē
BŪVMATERIĀLU UN CELTNIECĪBAS IZSTĀDE

AMATNIEKU GADATIRGUS,

REĢIONĀLO IZSTĀŽU CENTRS EXPOO, TĀLR 7321777

LOTĒRIJA, SEMINĀRI, PREZENTĀCIJAS, DEGUSTĀCIJA

20. martā no plkst. 14.00 redakcijā, Preiļos,
Aglonas ielā 1, «Novadnieka» lasītājus
konsultēs krāsu un stila konsultante
Anīta Muzikante.

Interesentus lūdzam pieteikties
pa tālr. 22305.
Lidzi jāņem pase un «Novadnieka»
abonēšanas kvīts.

Pārdod

- BMW-318, 1984. g., 900 \$, VW Jetta, 1987. g. Tālr. 9615513;
- VW Golf, 1985. g. Tālr. 23294;
- 1 istabas dzīvokli. Tālr. 24267, 9480286;
- 1,5 istabu dzīvokli. Tālr. 23833;
- 3 istabu dzīvokli. Tālr. 24693;
- sertificētus sēklas miežus. Tālr. 55645, 55796;
- kumeliņu (10 mēn.). Tālr. 59304;
- lecīnātu teli un govi. Tālr. 32244;
- grūsnu teli. Tālr. 23906;
- grūsnu teli. Tālr. 50455;
- grūsnu govi. Tālr. 59293.

Dažādi

Piedāvā darbu Anglijā. Mob. tel. 9439963.
Remontē divānus. Tālr. 73585.

- Traktortehnikas ikgadējās Valsts tehniskās
apskates laiki un vietas Preiļu rajonā 2000. gadā
- 3., 28.04. Preiļu pag. Ličos 8.30, Anspokos 10.00
  - 5.04./3.05. Aizkalnes pag. Aizkalnē 8.30, Raudaukā 10.00
  - 5.04./3.05. Pelēču pag. Pelēčos 11.00, Ārdavā 13.00
  - 6.04./4.05. Riebiņu pag. Riebiņos 8.30, Pieniņos 14.00
  - 10.04./8.05. Sutru pag. Sutros 8.30, Rauniešos 11.00
  - 10.04./8.05. Vārkavas pag. Ančkinos 12.00, Vārkavā
13.00, Pilišķos 14.00
  - 12.04./10.05. Saunas pag. Smelteros 8.30, Priekuljos
10.00
  - 12.04./10.05. Rudzātu pag. Rudzātos 13.00, Steļkos 14.30
  - 13.04./11.05. Aglonas pag. Jaunaglonā 8.30, p/s «Aina-
va» 11.30, Aglonā 12.00
  - 14.04./12.05. Galēnu pag. Zarja 8.30, Galēnos 9.30
  - 14.04./12.05. Stīvkalna pag. Upeniekos 12.00, Vilcānos
13.30
  - 17.04./15.05. Jersikas pag. Upeniekos 9.00
  - 17.04./15.05. Turku pag. Jaunmuižā 12.00, Turkos 14.00
  - 19.04./17.05. Rožkalnu pag. Filimcānos 9.00, Lazdānos
11.00
  - 19.04./17.05. Upmalas pag. Kazēros 12.00, Vanagos
14.30
  - 20.04./18.05. Rušonas pag. Kastirē 9.00, Gališos 12.00
  - 26.04./19.05. Rožupes pag. Rožupē 8.30, Rušeniekos
11.00, Pēterniekos 12.00
  - 27.04./24.05. Silajāņu pag. Silajānos 8.30, Kotļarovā 9.30
  - 27.04./24.05. Stabulnieku pag. Stabulniekos 11.00,
Dravniekos 12.00
  - 25.05./26.05. Livānu pilsētā DZKSU 9.00, SIA «Livānu
melliorators» 11.00, stāvvietā pie Dubnas tilta 13.00
  - Preiļu pilsētā saskaņojot ar VTU inspekciju

Ar Rušonas pagasta padomes
2000. gada 18. februāra sēdes lē-
mumu nr. 23, pavasara šķidoņa laikā
tiek slēgta satiksme uz pašvaldības
ceļiem kravas automašīnām ar celt-
spēju lielāku par 3,5 t uz asi no 2000.
gada 15. marta līdz 15. aprīlim.

Pārdod VELOSIPĒDUS:
sieviešu, vīriešu un saliekamos.
Lēti. Iespējama piegāde.
Tālr. 59347, 59377.

**Lielveikalā «Degas»
Preiļos, universālveikalā,
2. stāvā
jauns un plašs
apgārību pievedums!**

**Iepērk mājlopus
dzīvsvārā.**
Samaksa uz vietas.
Tālr. 53 44179, 53 46384.

**Piedāvā darbu pavāram
Preiļos.**
Tālr. 24675.

**Zemnieku saimniecība iepērk aitas
dzīvsvārā no Ls 0,60 līdz Ls 0,65,
piena telus dzīvsvārā Ls 0,45.
Samaksa tūlītēja. Tālr. 78364.**

Pēkšņi bij stunda, kad pārtrūka stīga:
rits atnāca klusumā slēgts...
**Izsakām līdzjūtību Jāņa
MIZOVSKA piederīgajiem,
uz mūžu no viņa atvadoties.**
Preiļu Zemessardzes bataljons

**Skumstam kopā ar Alberta
Upenieku, no MĀSAS
uz mūžu atvadoties.**
Mednieku kolektīvs

Mums visiem ļoti, ļoti sāp,
Ka baltā smilšu kalnā jāatnāk.
Ka nebij lemts tev vecums ilgš un silts,
Ka agri sagruva tavs dzīves tilts.
Skumju brīdī esam kopā ar Alberta
Upenieka ģimeni, no MĀSAS un
MEITAS atvadoties.
Preiļu mežniecības kolektīvs

Sirds nepukst vairs,
Bet vēl tai bija skanēt,
Un acīm mirdzēt,
Dzīvi vērojot.
**Skumstam kopā ar Upenieku
ģimeni, MEITU zaudējot.**
Krustmeita un pārējie

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs
dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu — vienkāršo un
silto,
Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt.
**Skumstam līdzī
Valentīnas UPENIECES
tuviniekiem, viņu pēdējā gaitā
pavadot.**
«Bulduru» kursa biedri

Anekdotas

Satiekas divi draugi.
— Ko tu tāds noskumis?
— Manas blaktis kaimiņu
blaktīm pieteikušas karu.
— Priecājies — beidzot ap-
sītis viens otru!
— Par ko tur priecāties...
Vakar tās atveda pusotru
tūkstoši gūstekņu.

— Vai kaprālis zina, ka tranšeja nobruka?
— Nē, kapteiņa kungs, bet, kad mēs viņu
izraksim, noteikti pateiksim.

Jaunā krieva meita raksta sacerējumu:
«Reiz dzīvoja nabaga meitene. Viņas

tēvs un māte bija nabagi, viņu kalpotāja bi-
ja nabadze un arī viņu šoferis bija nabags.»

Virš mazpilsētiņas baznīcā sūdz grēkus:
esot grēkojis ar precētu sievieti. Mācītājs
jautā:
— Kā viņu sauc, mans dēls?
— To es nevaru teikt.
— Varbūt tā bija pagastveča sieva?
— Nē, viņa ne.
— Varbūt tā bija Veronika, kas pie pirts
dzīvo?
— Nē, nē, nebija.
— Varbūt Marija, kas dzīvo Lauku ielas
galā? Zinu, ka viņa reizēm mēdz grēkot.
— Nē, arī Marija tā nebija.

— Mans dēls, ja tu viņas vārdu nesaki,
tad es tev grēku atlaišanu nevaru dot.
Virš iziet no baznīcas, draugi viņu ap-
stāj:
— Nu, vai viņš tev atlauda grēkus?
— Nē, toties cik daudz vērtīgu norāžu
deval!

Viru kompānijā visi dzer un liksmojas,
tikai Jānis visu laiku tāds drūms. Citi vaicā:
— Jāni, ko tu tāds drūms?
— Ai, sievai AIDS konstatēts... Ei, veči,
kas jums notika, es tikai pajokoju!

Atnāciet pie manis uz dzimšanas dienu
— es jums mūziku ieslēgšu, torti parādīšu...

NOVADNIEKS
Redaktore Tamāra Elste

Laikraksts iznāk divpadsmit reizes mēnesī (otrdien, ceturtdien, sestdien). Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija». Izdevēja un redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Tālr. 22059; mob. tel. 9410288 (redaktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fakss 22305.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Viena uzsk. iespiedloksne. Pasūtījuma indekss 3033.